

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.4.6.
COM(2016) 196 final

2016/0105 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az (EU) 2016/399 rendeletnek a határregisztrációs rendszer alkalmazása tekintetében
történő módosításáról**

{SWD(2016) 115 final}

{SWD(2016) 116 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat indokai és céljai

Ez a javaslat a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ módosítására irányul. A javasolt módosításokra a határregisztrációs rendszer létrehozása miatt van szükség, melyre vonatkozóan párhuzamosan történik a jogalkotási javaslat betérjesztése.

2013 februárjában a Bizottság előterjesztette az intelligens határellenőrzésről szóló csomagot, amely a következő három javaslatból állt: (1) a határregisztrációs rendszerről szóló rendelet, amely lehetővé teszi a harmadik országbeli állampolgárok schengeni térségbe való belépésének, illetve az onnan történő kilépésének időpontjára és helyére vonatkozó információk rögzítését; (2) a regisztráltutas-programról szóló rendelet, amely lehetővé teszi az előzetes utasvizsgálatnak alávetett harmadik országbeli állampolgárok számára, hogy az EU külső határain könnyített határforgalom-ellenőrzésben részesüljenek; valamint (3) a Schengeni határ-ellenőrzési kódexnek a határregisztrációs rendszer és a regisztráltutas-program bevezetésének figyelembevétele céljából való módosításáról szóló rendelet².

Időközben a Bizottság a következőkről határozott:

- a határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló 2013-as rendeletjavaslat felülvizsgálata;
- a Schengeni határ-ellenőrzési kódex módosításáról szóló 2013-as rendeletjavaslat felülvizsgálata a határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló új rendeletjavaslatból eredő technikai változások beépítése céljából;
- a regisztráltutas-program létrehozásáról szóló 2013-as rendeletjavaslat visszavonása.

E döntéseinek indokait a határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló aktualizált jogalkotási javaslat indokolása, valamint a javaslatához csatolt hatásvizsgálat tartalmazza.

Ebből következően a jelen javaslat felváltja a 2013-as javaslatot³, és beépíti a Schengeni határ-ellenőrzési kódexbe a határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló új rendeletjavaslatból eredő technikai változásokat, különösen a következőket: a harmadik országbeli állampolgárok beléptetése megtagadásának rögzítése a határregisztrációs rendszerben, a határregisztrációs rendszer tartalékeljárásaival kapcsolatos új elemek, valamint a határregisztrációs rendszer és a Vízuminformációs Rendszer (VIS) közötti interoperabilitás. Ezáltal az új javaslat figyelembe veszi a Tanácsban és az Európai Parlamentben folytatott tárgyalások eredményeit.

A határregisztrációs rendszer bevezetése nyomán megszűnik a bélyegzők használata, így az új rendszer kialakítása lehetővé teszi, hogy automatizálják a határ-ellenőrzési műveleteket a

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. március 9-i (EU) 2016/399 rendelete a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) (kodifikált szöveg), HL L 77., 2016.3.23. 1. o.

² COM(2013) 95 final, COM(2013) 97 final és COM(2013) 96 final.

³ COM(2013) 96 final.

rövid távú tartózkodás céljából (illetve adott esetben a schengeni körutazói vízum alapján⁴) a tagállamok területére beutazó harmadik országbeli állampolgárok esetében. Az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek használatának feltételei ugyanakkor az utazók különböző kategóriáitól függően (EU-s/EKG-s/svájci állampolgárok, tartózkodási kártyával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, tartózkodási engedéllyel vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, rövid távú tartózkodás céljából beutazó harmadik országbeli állampolgárok) eltérőek, és minden egyes eljárásra külön szabályozás vonatkozik.

Háttér-információk

A háttér-információkat a határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló jogalkotási javaslat indokolása, valamint az ezen javaslathoz csatolt hatásvizsgálat tartalmazza.

Meglévő rendelkezések

A személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény.

Figyelembe kell venni, hogy 2015. december 15-én a Bizottság javaslatot nyújtott be a Schengeni határ-ellenőrzési kódexnek a külső határokon végzett ellenőrzések releváns adatbázisok felhasználásával való megerősítése tekintetében történő módosítása céljából⁵. Az ennek szövegéről folytatott tárgyalások hatást gyakorolnak a jelen javaslatra, így különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a tárgyalási folyamat során biztosítsák az ezen két javaslat közötti szükséges szinergiákat.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációt és a hatásvizsgálatokat a határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló jogalkotási javaslat indokolása, valamint a javaslathoz csatolt hatásvizsgálat tartalmazza.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

Összegzés

A főbb javasolt módosítások a következő kérdéseket érintik:

⁴ Amennyiben a schengeni körutazói vízum létrehozásáról és a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény, valamint az 562/2006/EK és a 767/2008/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatnak (COM(2014) 163 final) megfelelően bevezetésre kerül a schengeni körutazói vízum.

⁵ Az 562/2006/EK rendeletnek a külső határokon végzett ellenőrzések releváns adatbázisok felhasználásával való megerősítése tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat, COM(2015) 670 final.

- a határregisztrációs rendszer, az önkiszolgáló rendszer, az elektronikus beléptető kapu és az automatizált határ-ellenőrzési rendszer meghatározása (2. cikk);
- azon harmadik országbeli állampolgárok, akiknek az esetében adatokat kell rögzíteni a határregisztrációs rendszerben, valamint az ettől való eltérések (6a. cikk);
- az elektronikus adathordozót tartalmazó úti okmányokban található chip hitelességének vizsgálata (a 8. cikk (2) bekezdése)⁶;
- a harmadik országbeli állampolgárok be- és kilépése esetében az úti okmány érvényességének ellenőrzése a releváns adatbázisok, különösen a SIS lekérdezésével; az Interpol elloptott és elveszett úti okmányokat tartalmazó adatbázisa; valamint az elloptott, jogellenesen használt, elveszett és érvénytelenített úti okmányokkal kapcsolatos információkat tartalmazó nemzeti adatbázisok. Amennyiben úti okmányuk a chipen tárolt arcképet tartalmaz, a rögzített arckép ellenőrzése, kivéve azon harmadik országbeli állampolgárok esetét, akik be- és kilépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben (a 8. cikk (3) bekezdése a) pontjának i. alpontja és a 8. cikk (3) bekezdése g) pontjának i. alpontja);
- belépéskor harmadik országbeli állampolgárok esetében az elektronikus adathordozót tartalmazó tartózkodási engedélyek chipjén tárolt adatok hitelességének vizsgálata, valamint a tartózkodási engedélyek és a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok érvényességének ellenőrzése az SIS-ben és más releváns adatbázisokban (a 8. cikk (3) bekezdése a) pontjának ii. alpontja);
- belépéskor és kilépéskor a rövid távú tartózkodás céljából {vagy schengeni körutazói vízum alapján} beutazó harmadik országbeli állampolgár személyazonosságának ellenőrzése és/vagy személyazonosságának megállapítása a határregisztrációs rendszer, valamint adott esetben a VIS lekérdezésével (a 8. cikk (3) bekezdése a) pontjának iii. alpontja és a 8. cikk (3) bekezdése g) pontjának iv. alpontja);
- belépéskor és kilépéskor a határregisztrációs rendszer lekérdezésével végzett ellenőrzés annak megállapítása érdekében, hogy a harmadik országbeli állampolgár nem lépte-e már túl a tagállamok területén engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát, valamint belépéskor a határregisztrációs rendszer lekérdezésével végzett ellenőrzés annak megállapítása érdekében, hogy az egyszeri vagy kétszeri beutazásra jogosító vízum birtokában lévő harmadik országbeli állampolgár tiszteletben tartotta-e az engedélyezett beutazások maximális számát (a 8. cikk (3) bekezdése a) pontjának iia. alpontja, a 8. cikk (3) bekezdése g) pontjának v. alpontja és a 8. cikk (3) bekezdése h) pontjának ii. alpontja);
- vízumbirtokosok [vagy schengeni körutazói vízummal rendelkező személyek] esetében belépéskor a vízum [/ schengeni körutazói vízum] eredetiségének, időbeli és területi érvényességének és érvényességi státuszának, valamint adott esetben a vízumbirtokos személyazonosságának ellenőrzése a Vízuminformációs Rendszer (VIS) lekérdezésével (a 8. cikk (3) bekezdésének b) pontja);

⁶ Amennyiben a 8. cikk (2) bekezdésének hatálya a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyekre korlátozódik, amint ezt a COM(2015) 670 final javaslat javasolja, a hitelesség ezen vizsgálatáról a 8. cikk (3) bekezdésében kifejezetten rendelkezni kell, és azt alkalmazni kell a harmadik országbeli állampolgárokra.

- a határregisztrációs rendszer személyazonosítási célú alkalmazásának lehetősége a külső határokon (a 8. cikk (3) bekezdésének i. alpontja);
- az utazó tájékoztatása arról, hogy legfeljebb hány nap lehet az engedélyezett tartózkodás ideje, tekintettel a határregisztrációs rendszer lekérdezésének eredményére (a 8. cikk (9) bekezdése);
- az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek használata:
 - EU-s/EKG-s/svájci állampolgárok és tartózkodási kártyával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok esetében (8a. cikk);
 - tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok esetében (8b. cikk);
- önkiszolgáló rendszerek és elektronikus beléptető kapuk alkalmazása azon személyek esetében, akiknek határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben (8c. és 8d. cikk);
- a tagállamok által önkéntes alapon kialakítható nemzeti könnyítési programok bevezetése (8e. cikk);
- az adatok határregisztrációs rendszerbe való bevitelének kötelezettsége könnyített határforgalom-ellenőrzés esetén is (a 9. cikk (3) bekezdése);
- tartalékeljárások arra az esetre, ha a határregisztrációs rendszer központi rendszerébe történő adatbevitel technikai okokból kivitelezhetetlen, vagy ha a határregisztrációs rendszer központi rendszere meghibásodik (a 9. cikk (3a) bekezdése);
- az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek, önkiszolgáló rendszerek és elektronikus beléptető kapuk jelzései/piktogramjai (a 10. cikk (3a) bekezdése);
- a rövid távú tartózkodás céljából a tagállamok területére beutazó harmadik országbeli állampolgárok úti okmányainak belépéskor és kilépéskor való következetes bélyegzésére vonatkozó kötelezettség eltörlése. Amennyiben nemzeti jogszabályai erről kifejezetten rendelkeznek, lehetőség arra, hogy a tagállam belépéskor és kilépéskor lebélyegezze az ugyanazon tagállam által kibocsátott tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár úti okmányait (11. cikk);
- a határregisztrációs rendszerben rögzített megfelelő bejegyzések hiánya esetén a jogellenes tartózkodás vélelme, valamint a cáfolat lehetőségei (12. cikk);
- a határregisztrációs rendszer működésének kezdetétől számított hat hónapos átmeneti időszak, valamint átmeneti intézkedések azokra az esetekre vonatkozóan, amikor egy harmadik országbeli állampolgár, akinek a határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, már belépett a tagállamok területére, ám azt a határregisztrációs rendszer működésbe lépéséig nem hagyta el (12a. cikk);
- azon harmadik országbeli állampolgárok adatainak regisztrálása a határregisztrációs rendszerben, akiknek rövid távú tartózkodás céljából (vagy schengeni körutazói vízum alapján) való beléptetését megtagadták (a 14. cikk (2) bekezdése);

- a III., IV. és V. melléklet megváltoztatása;
- a VIII. melléklet törlése.

Jogalap

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikke (2) bekezdésének b) pontja; mivel a javaslat a külső határokat átlépő személyekre vonatkozó határforgalom-ellenőrzésről szóló rendelkezéseket határoz meg.

E javaslat a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendeletet módosítja, amely az Európai Közösséget létrehozó szerződés megfelelő rendelkezésein – azaz a 62. cikk (1) bekezdésén, valamint (2) bekezdésének a) pontján – alapuló, a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kodifikált változata.

A szubszidiaritás elve

A 77. cikk felhatalmazza az Uniót arra, hogy olyan politikát alakítson ki, amelynek célja „annak biztosítása, hogy a belső határok átlépésekor a személyek, állampolgárságuktól függetlenül, mentesüljenek mindenfajta ellenőrzés alól” és „a személyek ellenőrzésének és a határátlépések eredményes felügyeletének biztosítása a külső határokon”.

Ez a javaslat az e rendelkezések által meghatározott kereteken belül marad. E javaslat célja, hogy a határregisztrációs rendszer létrehozása miatt a szükséges mértékben módosítsa a Schengeni határ-ellenőrzési kódexet. Ezt a tagállamok önállóan eljárva nem képesek kielégítően elérni, mivel egy fennálló uniós jogi aktus (a Schengeni határ-ellenőrzési kódex) módosítását csak az Unió tudja megvalósítani.

Az arányosság elve

Az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (4) bekezdése kimondja, hogy az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges. A választott jogszabályi formának lehetővé kell tennie, hogy a javaslat elérje célkitűzését, és azt a lehető leghatékonyabban lehessen végrehajtani.

A Schengeni határ-ellenőrzési kódexet 2006-ban rendelet formájában kellett elfogadni annak érdekében, hogy azt a schengeni vívmányokat alkalmazó valamennyi tagállam azonos módon alkalmazza. A javasolt kezdeményezés – a Schengeni határ-ellenőrzési kódex módosítása – egy létező rendelet módosítása, és így csak rendelet útján valósulhat meg. Tartalmát tekintve a kezdeményezés a létező rendelet javítására korlátozódik, és az abban foglalt szakpolitikai megfontolásokon alapul. A javaslat ezért megfelel az arányosság elvének.

A jogi aktus típusának megválasztása

Javasolt aktus: rendelet.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt módosításnak nincsenek az Európai Unió költségvetését érintő vonzatai.

5. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

A Szerződésekhez és a harmadik államokkal kötött társulási megállapodásokhoz csatolt különböző jegyzőkönyvekből fakadó következmények

Ez a javaslat a schengeni vívmányokra épít annyiban, hogy a külső határok átlépéséről rendelkezik. Következésképpen figyelembe kell venni a különböző jegyzőkönyveket és társulási megállapodásokat érintő következményeket Dánia, Írország és az Egyesült Királyság; Izland és Norvégia; valamint Svájc és Liechtenstein tekintetében. Az ezen államokkal kapcsolatos helyzet leírását a javaslat (11)–(16) preambulumbekkezdése, a részletesebb kifejtést pedig a határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló jogalkotási javaslat indokolása tartalmazza.

A Schengeni határ-ellenőrzési kódex javasolt módosításainak tömör áttekintése

2. cikk: Fogalommeghatározások

További fogalommeghatározás:

22. pont: az új „határregisztrációs rendszer” meghatározása

23. pont: az „önkiszolgáló rendszer” meghatározása

24. pont: az „elektronikus beléptető kapu” meghatározása

25. pont: az „automatizált határ-ellenőrzési rendszer” meghatározása

Új 6a. cikk: Harmadik országbeli állampolgárok, akikre vonatkozóan adatokat kell rögzíteni a határregisztrációs rendszerben

Az új 6a. cikk előírja a rövid távú tartózkodás céljából [vagy schengeni körutazói vízum birtokában] a schengeni térségbe belépő harmadik országbeli állampolgárok határregisztrációs rendszerben való regisztrációjára vonatkozó kötelezettséget. Ugyanezen kötelezettség azon harmadik országbeli állampolgárok esetében is fennáll, akiknek a rövid távú tartózkodás céljából {vagy schengeni körutazói vízum alapján} történő beléptetését megtagadták. A következő kategóriákba tartozó személyek esetében a cikk kivételekről rendelkezik: 1) tartózkodási kártyával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, akik uniós polgár vagy a szabad mozgás jogát élvező harmadik országbeli állampolgár családtagjai, még akkor is, ha nem az uniós polgár vagy a szabad mozgás jogát élvező harmadik országbeli állampolgár kíséretében utaznak, illetve nem hozzájuk csatlakoznak; 2) Andorra, Monaco és San Marino állampolgárai; 3) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik mentesülnek a határforgalom-ellenőrzés alól, vagy akikre nem vonatkozik az a kötelezettség, hogy a külső határokat csak a határátkelőhelyeken vagy csak a hivatalos nyitvatartási időben léphetik át, valamint olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik a könnyített határátlépés hatálya alá tartoznak, továbbá 4) kishatárforgalmi engedély birtokosai.

8. cikk: A személyek ellenőrzése a határátkelőhelyeken

A (2) bekezdés kiegészül az elektronikus adathordozót tartalmazó összes úti okmány eredetiségének érvényes tanúsítványok segítségével történő vizsgálatára vonatkozó kötelezettséggel.

Bővül a (3) cikk a) pontjának i. alpontja a határőrök arra vonatkozó kötelezettsége tekintetében, hogy belépéskor ellenőrizzék, hogy a harmadik országbeli állampolgár rendelkezik-e a határátlépéshez szükséges érvényes, még le nem járt okmánnyal. Az úti okmány érvényességének ellenőrzése tekintetében kifejezetten előírja a releváns adatbázisok (különösen a Schengeni Információs Rendszer, az Interpol ellopott és elveszett úti okmányokat tartalmazó adatbázisa, valamint az ellopott, jogellenesen használt, elveszett és érvénytelenített úti okmányokkal kapcsolatos információkat tartalmazó nemzeti adatbázisok) lekérdezését. Emellett arra az esetre vonatkozóan, ha a harmadik országbeli állampolgár a chipen tárolt arcképet tartalmazó elektronikus úti okmánnyal rendelkezik, a chipen tárolt arckép ellenőrzését is előírja. Kivételtől rendelkezik azon harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan, akik elektronikus úti okmánnyal rendelkeznek és akik határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben. Az ezen kategóriába tartozó személyek esetében az úti okmány chipjén tárolt arckép ellenőrzését a határregisztrációs rendszerben való regisztrálással vagy (például régi útlevél lejárta esetén) az új elektronikus útlevélnek a határregisztrációs rendszerben való regisztrálásával egyidejűleg kell elvégezni. Ezen ellenőrzést követően a személy úti okmányát és biometrikus adatait a határregisztrációs rendszerben tárolják és felhasználják a későbbi határátlépések során a személy ellenőrzésére/azonosítására.

A (3) bekezdés a) pontjának ii. alpontja annak ellenőrzésére vonatkozik, hogy az úti okmányt kíséri-e az adott esetben szükséges vízum vagy tartózkodási engedély. A tartózkodási engedélyek tekintetében a rendelet az elektronikus adathordozót tartalmazó tartózkodási engedély eredetiségének érvényes tanúsítványok segítségével történő vizsgálatára vonatkozó kötelezettséggel egészül ki. Emellett a tartózkodási engedélyek vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok érvényességét ellenőrizni kell a Schengeni Információs Rendszer és más releváns adatbázisok lekérdezésével.

A (3) bekezdés a) pontjának új iii. alpontja szabályozza az azon harmadik országbeli állampolgárok ellenőrzésének és/vagy azonosításának elvégzésére vonatkozó kötelezettséget, akiknek a belépését vagy beléptetésének megtagadását biometrikus azonosítók alkalmazásával rögzíteni kell a határregisztrációs rendszerben. Ezt az ellenőrzést és/vagy azonosítást a határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló rendelet 21. cikke szerint kell elvégezni. Ennek következtében:

- a határregisztrációs rendszerben már regisztrált vízumbirtokosok esetében a biometrikus adatokat a határregisztrációs rendszerben vagy a VIS-ben ellenőrzik;
- a határregisztrációs rendszerben még nem regisztrált vízumbirtokosok esetében a biometrikus adatokat a VIS-ben ellenőrzik, továbbá azonosítási műveletet végeznek a határregisztrációs rendszerben;
- a határregisztrációs rendszerben már regisztrált, vízummentesen utazó személyek esetében a biometrikus adatokat a határregisztrációs rendszerben ellenőrzik;
- a határregisztrációs rendszerben még nem regisztrált, vízummentesen utazó személyek esetében azonosítási műveletet végeznek a határregisztrációs rendszerben, és amennyiben a

személy nem szerepel a határregisztrációs rendszerben, ellenőrzik vagy adott esetben azonosítják a VIS segítségével.

A (3) bekezdés a) pontjának iii. alpontja szerint a határregisztrációs rendszerben való lekérdezés követelménye váltja fel azt a kötelezettséget, amely szerint a schengeni térségbe belépő harmadik országbeli állampolgár útlevelében szereplő bélyegzőlenyomatokat meg kell vizsgálni annak ellenőrzése céljából, hogy az érintett személy nem lépte-e túl az engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát. Hasonlóképpen, a bélyegzés eltörléséből adódóan a határregisztrációs rendszerben azt is ellenőrizni kell, hogy az egyszeri vagy kétszeri beutazásra jogosító vízum birtokában lévő harmadik országbeli állampolgárok tiszteletben tartották-e az engedélyezett beutazások maximális számát.

A (3) bekezdés b) pontja a VIS-nek a külső határokon végzett ellenőrzések céljából való felhasználására hivatkozik. A határregisztrációs rendszer és a VIS közötti interoperabilitásból, valamint a külső határokon az automatizált határ-ellenőrzési módszerek alkalmazásának lehetőségéből következően a VIS-nek „találat/nincs találat” alapon nem csupán a vízum (vagy a schengeni körutazói vízum) eredetiségéről, hanem annak időbeli és területi érvényességéről és státuszáról is információkat kell biztosítani a határőrök számára. Emellett a határregisztrációs rendszerre irányuló javaslattal összhangban e bekezdés tükrözi azt is, hogy a vízumbirtokos személyazonosságát nem minden esetben a VIS-ben ellenőrzik. Bizonyos esetekben a vízumbirtokos személyazonosságát – arcképének felhasználásával – a határregisztrációs rendszerben ellenőrzik.

Bővül a (3) bekezdés g) pontjának i. alpontja a határőrök arra vonatkozó kötelezettsége tekintetében, hogy kilépéskor ellenőrizték, hogy a harmadik országbeli állampolgár rendelkezik-e a határátlépéshez szükséges érvényes okmánnyal. Az úti okmány érvényességének ellenőrzése tekintetében kifejezetten előírja a releváns adatbázisok (különösen a Schengeni Információs Rendszer, az Interpol ellopott és elveszett úti okmányokat tartalmazó adatbázisa, valamint az ellopott, jogellenesen használt, elveszett és érvénytelenített úti okmányokkal kapcsolatos információkat tartalmazó nemzeti adatbázisok) lekérdezését. Emellett arra az esetre vonatkozóan, ha a harmadik országbeli állampolgár a chipen tárolt arcképet tartalmazó elektronikus úti okmánnyal rendelkezik, a chipen tárolt arckép ellenőrzését is előírja. Kivételről rendelkezik azon harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan, akiknek a határátlépését rögzíteni kell a határregisztrációs rendszerben és akik elektronikus úti okmánnyal rendelkeznek. Az ezen kategóriába tartozó személyek esetében az úti okmány chipjén tárolt arckép ellenőrzését a határregisztrációs rendszerben való regisztrálással vagy (például régi útlevél lejárta esetén) az új elektronikus útlevélnek a határregisztrációs rendszerben való regisztrálásával egyidejűleg kell elvégezni. Ezen ellenőrzést követően a személy úti okmányát és biometrikus adatait a határregisztrációs rendszerben tárolják és felhasználják a későbbi határátlépések során a személy ellenőrzésére/azonosítására.

A (3) bekezdés g) pontjának új iv. alpontja szabályozza az azon harmadik országbeli állampolgárok ellenőrzésének és/vagy azonosításának elvégzésére vonatkozó kötelezettséget, akiknek a kilépését biometrikus azonosítók alkalmazásával rögzíteni kell a határregisztrációs rendszerben. Ezt az ellenőrzést és/vagy azonosítást a határregisztrációs rendszer létrehozásáról szóló rendelet 21. cikke szerint kell elvégezni. Ennek eredményeképpen a határregisztrációs rendszerben még nem regisztrált vízumbirtokosok esetében a biometrikus adatokat a határregisztrációs rendszerben vagy – adott esetben – a VIS-ben ellenőrizhetik.

A (3) bekezdés g) pontjának új v. alpontja szerint a határregisztrációs rendszerben végzett lekérdezés követelménye váltja fel azt a kötelezettséget, amely szerint a schengeni térséget elhagyó harmadik országbeli állampolgár útlevelében szereplő bélyegzőlenyomatok alapján kell ellenőrizni, hogy az érintett személy nem lépte-e túl az engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát.

A (3) bekezdés h) pontjának ii. alpontját – amely opcionálisnak minősítette annak ellenőrzését, hogy a schengeni térséget elhagyó harmadik országbeli állampolgár nem lépte-e túl a tagállamok területén engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát – el kell hagyni. A határregisztrációs rendszer létrehozásával ez az ellenőrzés kötelezővé válik.

A (3) bekezdés i) pontja módosul azon lehetőség biztosítása érdekében, hogy a VIS mellett a határregisztrációs rendszer is felhasználható legyen a tagállamok területére történő beutazás, tartózkodás és otthagás feltételeinek nem vagy már nem megfelelő személyek azonosítása céljából.

Az új (9) bekezdés előírja a határőrök számára, hogy tájékoztatniuk kell a harmadik országbeli állampolgárokat arról, hogy a határregisztrációs rendszer, és adott esetben a VIS szerint legfeljebb hány napig tartózkodhatnak a schengeni térségben.

A rendelet a különböző kategóriákba tartozó utazókra vonatkozó határforgalom-ellenőrzés harmonizált automatizálása érdekében kiegészül az új 8a., 8b., 8c. és 8d. cikkel.

Az érintett utazókra vonatkozó be- és kiutazási feltételek változatlanok maradnak.

A 8a. és a 8b. cikkben nem pusztán a határregisztrációs rendszer létrehozásához szükséges technikai módosítások szerepelnek, hanem olyan kiegészítő rendelkezések, amelyek a modern technológiák segítségével egyszerűbbé teszik a határforgalom-ellenőrzési eljárásokat.

Új 8a. cikk: Automatizált határ-ellenőrzési rendszerek alkalmazása az EU-s/EKG-s/svájci állampolgárok és a tartózkodási kártyával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok esetében

Az (1) bekezdés meghatározza a cikk személyi hatályát (azaz: uniós polgárok, harmadik országok azon állampolgárai, akik a szabad mozgás tekintetében az uniós polgárokéval egyenértékű jogokat élveznek, valamint olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik tartózkodási kártyával rendelkeznek és uniós polgárok vagy a szabad mozgás tekintetében az uniós polgárokéval egyenértékű jogokkal rendelkező harmadik országbeli állampolgárok családtagjai).

A (2) bekezdés felsorolja azokat a halmozott feltételeket, amelyeknek az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek használatához teljesülniük kell. Közelebbről, az érintett személynek elektronikus úti okmánnyal kell rendelkeznie, amelynek a chipjén tárolt adatokat hitelesítik. Emellett a chipen tárolt arcképhez hozzá kell férni abból a célból, hogy a chipen rögzített arcképet és az úti okmány birtokosának helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizzék az érintett személy személyazonosságát. A szabad mozgás uniós jogával rendelkező azon harmadik országbeli állampolgárok esetében, akik tartózkodási kártyával rendelkeznek, a tartózkodási kártyának (érvényes, még nem lejárt) elektronikus kártyának kell lennie, amelynek a chipjén tárolt adatokat hitelesítik. Emellett a chipen tárolt arcképhez hozzá

kell félni abból a célból, hogy a chipen rögzített arcképet és az úti okmány birtokosának helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizzék az érintett személy személyazonosságát.

A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a belépésre és a kilépésre vonatkozó ellenőrzéseket a 8. cikk (2) bekezdésének megfelelően kell elvégezni. Ugyanakkor kifejezett rendelkezés vonatkozik arra, hogy automatizált határ-ellenőrzési rendszer alkalmazása esetén a belépéskor a belépésre és a kilépésre vonatkozó határforgalom-ellenőrzésnek szisztematikusan magában kell foglalnia annak – többek között a megfelelő uniós és nemzeti adatbázisok, különösen a Schengeni Információs Rendszer lekérdezésével történő – ellenőrzését, hogy a határt átlépő személyek nem minősülnek-e a tagállamok belső biztonságát, közrendjét, nemzetközi kapcsolatait ténylegesen, aktuálisan és kellőképpen súlyosan veszélyeztető vagy közegészségügyi veszélyt jelentő személynek⁷.

Belépéskor és kilépéskor az automatizált határforgalom-ellenőrzés eredményét elérhetővé teszik egy határőr számára, aki ezt figyelembe véve engedélyezi a belépést vagy kilépést, vagy pedig határőrhöz irányítja a személyt ((4) bekezdés).

Az (5) bekezdés felsorolja azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a személyt határőrhöz irányítják. Ugyanakkor a (6) bekezdés úgy rendelkezik, hogy az automatizált határ-ellenőrzési rendszert használó személy határátlépését felügyelő határőr más okokból is dönthet úgy, hogy a személyt határőrhöz irányítja.

A (7) bekezdés rendelkezik a rendszer helytelen, csalárd vagy a szokásostól eltérő használatának feltárására irányuló felügyelet biztosításának kötelezettségéről.

Új 8b. cikk: Automatizált határ-ellenőrzési rendszerek alkalmazása a tartózkodási kártyával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok esetében

Az (1) bekezdés felsorolja azokat a halmozott feltételeket, amelyeknek a tartózkodási kártyával rendelkező harmadik országbeli állampolgároknak az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek használatához meg kell felelniük. Közelebbről, az érintett személynek elektronikus úti okmánnyal kell rendelkeznie, amelynek a chipjén tárolt adatokat hitelesítik. Emellett a chipen tárolt arcképhez hozzá kell félni abból a célból, hogy a chipen rögzített arcképet és az úti okmány birtokosának helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizzék az érintett személy személyazonosságát. A tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok esetében a tartózkodási engedély chipjéhez is hozzá kell félni annak érdekében, hogy ellenőrizzék az azon található adatok hitelességét, valamint a tartózkodási engedély birtokosának személyazonosságát.

A (2) bekezdés részletezi a belépéskor és kilépéskor elvégzendő határforgalom-ellenőrzést.

⁷

Hasonló feltételről rendelkezik a COM(2015) 670/2 számú javaslat, és ez részét fogja képezni a szabad mozgás jogát élvező személyekre vonatkozó kötelező ellenőrzéseknek. Az elfogadott, végleges szövegváltozattól függően e mondat feleslegessé/elavulttá válhat.

Belépéskor és kilépéskor a határforgalom-ellenőrzés eredményét elérhetővé kell tenni egy határőr számára, aki ezt figyelembe véve engedélyezi a belépést vagy kilépést, vagy pedig határőrhöz irányítja a személyt ((3) bekezdés).

A (4) bekezdés felsorolja a személyek határőrhöz való irányításának feltételeit. Ugyanakkor az (5) bekezdés úgy rendelkezik, hogy az automatizált határfor-ellenőrzési rendszert használó személy határátlépését felügyelő határőr más okokból is dönthet úgy, hogy a személyt határőrhöz irányítja.

A (6) bekezdés rendelkezik a rendszer helytelen, csalárd vagy a szokásostól eltérő használatának feltárására irányuló felügyelet biztosításának kötelezettségéről.

Új 8c. cikk: Önkiszolgáló rendszerek használata az adatoknak a határregisztrációs rendszerben való előzetes nyilvántartásba vétele céljából

A 8c. cikk bevezeti azt a lehetőséget, hogy azon személyek, akiknek határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, egyéni adatainak a határregisztrációs rendszerben való előzetes nyilvántartásba vétele céljából önkiszolgáló rendszereket használhatnak.

Az (1) bekezdés felsorolja azokat a halmozott feltételeket, amelyek teljesülése esetén azon személyek, akiknek határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, egyéni adatainak a határregisztrációs rendszerben való előzetes nyilvántartásba vétele céljából önkiszolgáló rendszereket használhatnak. Közelebbről, az érintett személynek elektronikus úti okmánnyal kell rendelkeznie, amelynek a chipjén tárolt adatokat hitelesítik. Emellett a chipen tárolt arcképhez hozzá kell férni abból a célból, hogy a chipen rögzített arcképet és az úti okmány birtokosának helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizték az érintett személy személyazonosságát.

A (2)–(4) bekezdés leírja az önkiszolgáló rendszer révén elvégzendő műveleteket.

Az (5) bekezdés arra az esetre vonatkozik, amikor az önkiszolgáló rendszer alkalmazásával végzett ellenőrzés szerint az érintett személyt még nem regisztrálták a határregisztrációs rendszerben. Ebben az esetben az adatokat önkiszolgáló rendszer alkalmazásával kéri be és veszik előzetesen nyilvántartásba a határregisztrációs rendszerben. Az érintett személyt minden esetben határőrhöz irányítják, aki ellenőrzi, hogy az önkiszolgáló rendszerben használt úti okmány megegyezik-e a ténylegesen birtokolt dokumentummal, és hogy a határregisztrációs rendszerben regisztrált biometrikus azonosítók megegyeznek-e az érintett személy helyben rögzített biometrikus azonosítóival.

A (6) és a (7) bekezdés arra az esetre vonatkozik, amikor az önkiszolgáló rendszer alkalmazásával végzett ellenőrzés szerint az érintett személyt már regisztrálták a határregisztrációs rendszerben, azonban egyéni aktáját frissíteni kell.

A (8) bekezdés rendelkezik a rendszer helytelen, csalárd vagy a szokásostól eltérő használatának feltárására irányuló felügyelet biztosításának kötelezettségéről.

Új 8d. cikk: Önkiszolgáló rendszerek és/vagy elektronikus beléptető kapuk alkalmazása azon harmadik országbeli állampolgárok esetében, akiknek határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben

Az új 8d. cikk bevezeti azt a lehetőséget, hogy azon személyek, akiknek a határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, a rájuk vonatkozó határforgalom-ellenőrzés lefolytatása céljából önkiszolgáló rendszereket használhatnak. Emellett az elektronikus beléptető kapuk határátlépés céljából való alkalmazásának lehetőségéről is rendelkezik. E kétlépcsős megközelítés értelmében a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az utazók e kategóriája számára (amennyiben az önkiszolgáló rendszer használatát követően elektronikus beléptető kapu alkalmazható) teljes mértékben automatizált határátlépést vagy (amennyiben egyáltalán nem tervezik elektronikus beléptető kapuk alkalmazását, hanem az érintett személyek határátlépéséhez minden esetben határőr engedélye szükséges) részben automatizált határátlépést tesznek lehetővé. A határregisztrációs rendszerben még nem regisztrált harmadik országbeli állampolgárokat azonban minden esetben határőrhöz kell irányítani a határregisztrációs rendszerben való regisztrálásuk lezárása céljából (még akkor is, ha előzetes nyilvántartásba vételükhöz önkiszolgáló rendszereket használnak). Ebből következően ezeknek az utasoknak az esetében csak részben automatizált határátlépés lehetséges.

Az (1) bekezdés felsorolja azokat a halmazott feltételeket, amelyek teljesülése esetén azok a személyek, akiknek a határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, a rájuk vonatkozó határforgalom-ellenőrzés lefolytatása céljából önkiszolgáló rendszereket használhatnak. Közelebbről, az érintett személynek elektronikus úti okmánnyal kell rendelkeznie, amelynek a chipjén tárolt adatokat hitelesítik. Emellett a chipen tárolt arcképhez hozzá kell férni abból a célból, hogy a chipen rögzített arcképet és az úti okmány birtokosának helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizték az érintett személy személyazonosságát. Végül pedig az érintettnek a határregisztrációs rendszerben már regisztrált vagy előzetesen nyilvántartásba vett személynek kell lennie.

A (2) bekezdés részletezi a belépéskor és kilépéskor elvégzendő határforgalom-ellenőrzéseket.

Belépéskor és kilépéskor a határforgalom-ellenőrzés eredményét elérhetővé kell tenni egy határőr számára, aki ezt figyelembe véve engedélyezi a belépést vagy kilépést, vagy pedig határőrhöz irányítja a személyt ((3) bekezdés).

A (4) bekezdés felsorolja azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a személyt határőrhöz irányítják. Ugyanakkor az (5) bekezdés úgy rendelkezik, hogy az automatizált határfor-ellenőrzési rendszert használó személy határátlépését felügyelő határőr más okokból is dönthet úgy, hogy a személyt határőrhöz irányítja.

A (6) bekezdés szerint a tagállamok dönthetnek úgy, hogy ilyen elektronikus beléptető kapukat alakítanak ki, és engedélyezhető az elektronikus beléptető kapu használata azon személyeknek, akiknek a határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben. A (6) bekezdés tehát az elektronikus beléptető kapuk és a határregisztrációs rendszer között kialakítandó kapcsolatot határozza meg. Emellett az elektronikus beléptető kapuk kialakítása mellett döntő tagállamoknak lehetőségük van ezeket a kapukat összevonni az önkiszolgáló rendszerrel vagy sem. Amennyiben az elektronikus beléptető kapukat nem vonják össze az önkiszolgáló rendszerekkel, úgy az ellenőrzési eljárás és a tényleges határátlépés eltérő helyen

zajlik. Így azokra az esetekre vonatkozóan, amikor e két elemet nem vonják össze, a (6) bekezdés arról a kötelezettségről rendelkezik, hogy az elektronikus beléptető kapuk tekintetében olyan rendszert kell kialakítani, amellyel ellenőrizhető, hogy az elektronikus beléptető kaput használó személy megegyezik azzal a személlyel, aki előzőleg igénybe vette az önkiszolgáló rendszert. Az ilyen ellenőrzés elvégzéséhez legalább egy biometrikus azonosító alkalmazandó.

A (7) bekezdés arra a helyzetre vonatkozik, amikor egy személy nem rendelkezik elektronikus úti okmánnyal vagy amikor nem ellenőrizhető az úti okmány eredetisége vagy az okmánybirtokos személyazonossága. Ebben az esetben, ha a határőr le tudja hívni az önkiszolgáló rendszer alkalmazásával végrehajtott határforgalom-ellenőrzések eredményeit, a határőrnek elegendő lehet csupán azokat az ellenőrzéseket elvégeznie, amelyeket nem lehetett az önkiszolgáló rendszer segítségével elvégezni. A határőr minden esetben ellenőrzi, hogy az önkiszolgáló rendszerben használt úti okmány megegyezik-e a határőrrel szemben álló személynél levő dokumentummal.

A (8) bekezdés rendelkezik az önkiszolgáló rendszer és az elektronikus beléptető kapu helytelen, csalárd vagy a szokásostól eltérő használatának feltárására irányuló felügyelet biztosításának kötelezettségéről.

Új 8e. cikk: Nemzeti könnyítési programok

A 8e. cikk arról a lehetőségről rendelkezik, hogy minden tagállam önkéntes nemzeti programot hozhat létre annak érdekében, hogy a harmadik országbeli állampolgárok az érintett tagállam határán történő belépéskor az alábbi két tekintetben könnyítésben részesülhessenek:

- az indulási és a célország, valamint a tervezett tartózkodás céljának vizsgálata, ideértve az igazoló okmányok ellenőrzését is (a 8. cikk (3) bekezdése a) pontjának iv. alpontja);
- annak vizsgálata, hogy rendelkezik-e az illető megfelelő anyagi fedezettel (a 8. cikk (3) bekezdése a) pontjának v. alpontja).

A (2) bekezdés rendelkezik a programban való részvételt kérelmező harmadik országbeli állampolgárok előzetes utasvizsgálatának biztosítására irányuló kötelezettségről. Részletezi azokat a minimumfeltételeket, amelyeknek a nemzeti könnyítési programban való részvételhez minden harmadik országbeli állampolgárnak meg kell felelnie.

A (4) bekezdés arról a lehetőségről rendelkezik, hogy két vagy több olyan tagállam, amely kialakította saját nemzeti programját, megállapodást köthet egymással annak érdekében, hogy nemzeti programjaik kedvezményezettjei a másik fél vagy felek nemzeti programjában elismert könnyítésekben is részesülhessenek.

9. cikk: A határforgalom-ellenőrzés könnyítése

A jelenlegi szöveg a határregisztrációs rendszer létrehozására tekintettel módosul. Kiemelt kötelezettség lesz, hogy a schengeni térségbe való belépéssel, illetve az onnan történő kilépéssel egyidejűleg az utazók adatait minden esetben rögzíteni kell a határregisztrációs rendszerben. A határregisztrációs rendszerben való regisztrációt még azokban a helyzetekben is el kell végezni, amikor könnyített határforgalom-ellenőrzést végeznek.

Az új (3a) bekezdés a határregisztrációs rendszer központi rendszerébe történő adatbevitel technikai kivitelezhetetlensége, vagy a határregisztrációs rendszer központi rendszerének meghibásodása esetén alkalmazandó tartalékeljárásokról rendelkezik, beleértve a nemzeti egységes interfészen való ideiglenes adattárolást (amennyiben ez lehetséges), egyéb esetben pedig a lokális adattárolást. Amennyiben ez lehetséges, biztosítani kell, hogy a vízümbirtokosok személyazonosságának ellenőrzése céljából lekérdezhető legyen a vízüminformációs rendszer.

10. cikk: Külön sávok és a jelzőtáblákon szereplő információk

Az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek, önkiszolgáló rendszerek és elektronikus beléptető kapuk bevezetésére való tekintettel ez a cikk az új (3a) bekezdéssel egészül ki. Az egységesség érdekében ilyen helyzetekben minden tagállamnak a III. melléklet D. részében szereplő jelzőtáblákat kell alkalmaznia.

11. cikk: Az úti okmányok bélyegzése

Az új 11. cikk tükrözi, hogy a határregisztrációs rendszer a rövid távú tartózkodás céljából a tagállamok területére beutazó harmadik országbeli állampolgárok úti okmányainak belépéskor és kilépéskor való lebélyegzésére vonatkozó kötelezettség eltörlésére irányul, mivel azt a belépés és a kilépés elektronikus rögzítésével váltja fel. Ebből következően a rövid távú tartózkodás céljából a tagállamok területére beutazó harmadik országbeli állampolgárok úti okmányainak belépéskor és kilépéskor való következetes lebélyegzésére vonatkozó kötelezettség megszűnik.

Mindazonáltal az új 11. cikk lehetővé teszi minden tagállam számára, hogy amennyiben a nemzeti jogszabályai erről kifejezetten rendelkeznek, belépéskor és kilépéskor lebélyegezze az ugyanazon tagállam által kibocsátott tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok úti okmányait. A bélyegzőlenyomatok elhelyezésére vonatkozó gyakorlati szabályokat a IV. melléklet tartalmazza.

12. cikk: A tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeknek való megfelelés vélelme

A jelenlegi szöveg a határregisztrációs rendszer létrehozására tekintettel módosul. Jelenleg a 12. cikk szabályozza a beléptető- vagy kiléptetőbélyegző lenyomatának hiánya esetében a tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeknek való megfelelés vélelmének cáfolatára szolgáló eljárásokat. A határregisztrációs rendszer bevezetésével a bélyegzést a határregisztrációs rendszerben rögzített elektronikus bejegyzés váltja fel.

12a. cikk: Átmeneti időszak és átmeneti intézkedések

- Az (1) bekezdés a határregisztrációs rendszer működésének kezdetétől számított hat hónapos átmeneti időszakra vonatkozik. Ez alatt az átmeneti időszak alatt a határőröknek figyelembe kell venniük az úti okmányokban elhelyezett bélyegzőlenyomatokat és a határregisztrációs rendszerben rögzített adatokat is. Ez az eljárás lehetővé teszi a határőrök számára annak ellenőrzését, hogy tiszteletben tartották-e az engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát, valamint – az egyszeri vagy kétszeri beutazásra jogosító vízum birtokában lévő harmadik országbeli állampolgárok esetében – annak ellenőrzését, hogy tiszteletben tartották-e az engedélyezett beutazások maximális számát. Előfordulhat ugyanis, hogy a személyek a határregisztrációs rendszer működésének kezdetét megelőző

180 napon belül tartózkodtak a tagállamok területén. Ebben az esetben úti okmányukat ennek megfelelően le kellett bélyegezni. E bélyegzőlenyomatokat tehát figyelembe kell venni a fent említett ellenőrzések elvégzésekor.

- A (2) bekezdés arra az esetre vonatkozik, amikor egy személy a határregisztrációs rendszer működésbe lépése előtt lépett be a tagállamok területére és onnan a rendszer működésének kezdetéig nem lépett ki. Ebben az esetben a személy kilépésekor az illető egyéni aktáját rögzítik a határregisztrációs rendszerben, valamint a legutolsó belépés időpontját beviszik a be-/kilépési bejegyzésbe, hogy hiánytalan legyen a be-/kilépési bejegyzés.

14. cikk: A beléptetés megtagadása

A (2) bekezdésben új albekezdés rendelkezik arról, hogy a határregisztrációs rendszerben regisztrálni kell az azon harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó adatokat, akiknek a rövid távú tartózkodás céljából [vagy schengeni körutazói vízum alapján történő] beléptetését megtagadták.

A (3) bekezdés kifejezetten előírja a határregisztrációs rendszerbe bevitt adatok javítását abban az esetben, ha a jogorvoslati eljárás eredménye szerint a beléptetés megtagadására vonatkozó döntés megalapozatlan volt.

III. melléklet: A határátkelőhelyeken a sávokat jelölő jelzőtáblák mintája

A III. melléklet új, az automatizált határ-ellenőrzési módszerek használatához szükséges jelzőtáblákkal egészül ki.

IV. melléklet: Bélyegzőlenyomatok elhelyezése

A jelenlegi szöveg a határregisztrációs rendszer létrehozására tekintettel módosul. Az új rendszer létrejöttével a IV. mellékletnek csak az alábbiakra kell vonatkoznia: 1) a beléptetés megtagadásának esetén valamennyi tagállam által elhelyezendő bélyegzőlenyomat, 2) a nemzeti jogszabályok kifejezetten erre vonatkozó rendelkezései értelmében a tagállamok által belépéskor és kilépéskor az ugyanazon tagállam által kibocsátott tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár úti okmányában elhelyezendő bélyegzőlenyomatok.

V. melléklet, A. rész: A beléptetés megtagadására vonatkozó eljárások

A jelenlegi szöveg a határregisztrációs rendszer létrehozására tekintettel módosul:

- Az (1) bekezdés b) cikke módosul, és mostantól a személyek azon kategóriáira vonatkozik, akiknek adatait a beléptetés megtagadásakor rögzítik a határregisztrációs rendszerben. Fennmarad a határőr azon kötelezettsége, hogy az útlevelemben beléptetőbélyegző-lenyomatot kell elhelyeznie.
- Az (1) bekezdés d) pontja módosul, és mostantól a személyek azon kategóriáira vonatkozik, akiknek adatait a beléptetés megtagadásakor nem rögzítik a határregisztrációs rendszerben, és akik esetében az útlevelemben beléptetőbélyegző-lenyomatot kell elhelyezni, valamint a nemzeti határregisztrációs rendszerben rögzíteni kell a beléptetés megtagadását.

A VIII. mellékletet el kell hagyni.

Ezt az információt a határregisztrációs rendszerben rögzítik.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az (EU) 2016/399 rendeletnek a határregisztrációs rendszer alkalmazása tekintetében
történő módosításáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ megállapítja a tagállamok külső határainak átlépésére vonatkozó feltételeket, követelményeket és részletes szabályokat.
- (2) [Az Európai Unió tagállamainak külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok be- és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer létrehozásáról és a határregisztrációs rendszerhez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról szóló (EU) XXX európai parlamenti és tanácsi rendelet]⁹ az Európai Unió tagállamainak külső határait rövid tartózkodás [vagy schengeni körutazói vízum alapján történő tartózkodás] céljából átlépő harmadik országbeli állampolgárok be- és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok regisztrálására szolgáló központi rendszer létrehozására irányul.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. március 9-i (EU) 2016/399 rendelete a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) (kodifikált szöveg), HL L 77., 2016.3.23. 1. o.

⁹HL L

- (3) A harmadik országbeli állampolgárok (EU) 2016/399 rendelet szerinti ellenőrzéséhez – amely kiterjed a harmadik országbeli állampolgár személyazonosságának ellenőrzésére és/vagy személyazonosságának megállapítására, valamint annak vizsgálatára, hogy a harmadik országbeli állampolgár nem lépte-e túl a tagállamok területén engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát – a határőröknek valamennyi elérhető információt fel kell használniuk, ideértve a határregisztrációs rendszer adatait is. A rendszerben tárolt adatok annak ellenőrzésére is felhasználandók, hogy az egyszeri vagy kétszeri beutazásra jogosító vízum birtokában lévő harmadik országbeli állampolgárok tiszteletben tartották-e az engedélyezett beutazások maximális számát.
- (4) A határregisztrációs rendszer maximális hatékonyságának biztosítása érdekében a külső határokon harmonizáltan kell végezni a be- és kilépésre vonatkozó ellenőrzéseket.
- (5) A határregisztrációs rendszer létrehozása következtében szükség van az (EU) 2016/399 rendeletben a személyek külső határok átlépésekor történő ellenőrzésére vonatkozóan meghatározott eljárások módosítására. Közelebbről, a határregisztrációs rendszer arra irányul, hogy a rövid távú tartózkodás [vagy schengeni körutazói vízum alapján történő tartózkodás] céljából beutazó harmadik országbeli állampolgárok úti okmányainak be- és kilépéskor végzett bélyegzése megszűnjön, és azt a be- és kilépés közvetlenül a határregisztrációs rendszerben való elektronikus rögzítése váltsa fel. Ugyanakkor az úti okmányok a harmadik országbeli állampolgár beléptetésének megtagadása esetén történő bélyegzése nem szűnik meg, mivel ez a magasabb kockázatot jelentő utasokat érinti. Továbbá a határforgalom-ellenőrzés eljárásai tekintetében figyelembe kell venni határregisztrációs rendszer és a Vízuminformációs Rendszer (VIS) közötti interoperabilitás megteremtését. Végezetül a határregisztrációs rendszer lehetővé teszi a rövid távú tartózkodás céljából utazók határátlépése esetében az új technológiák alkalmazását.
- (6) A határregisztrációs rendszer működésének kezdetétől számított hat hónapos időszak során a határőröknek a határregisztrációs rendszerben rögzített be- és kilépési adatok mellett az úti okmányok bélyegzőlenyomatait is ellenőrizniük kell a belépést vagy kilépést megelőző hat hónapban a tagállamok területén történő tartózkodás figyelembevétele céljából. Ez az intézkedés lehetővé teszi a szükséges ellenőrzések elvégzését azokban esetekben, amikor egy személy a határregisztrációs rendszer működésének kezdetét megelőző hat hónap során rövid távú tartózkodás céljából beutazott a tagállamok területére. Emellett külön rendelkezéseket kell meghatározni azon személyekre vonatkozóan, akik beutaztak a tagállamok területére, és a rendszer működésének kezdete előtt még nem utaztak ki onnan. Ezekben a helyzetekben a tagállamok területéről való kilépéskor az utolsó belépést is rögzíteni kell a határregisztrációs rendszerben.
- (7) Mivel a határt átlépő harmadik országbeli állampolgárok száma tekintetében a tagállamok, illetve a tagállami határátkelőhelyek eltérő helyzetben vannak, a tagállamok számára lehetővé kell tenni annak eldöntését, hogy kívánna-e olyan technológiákat alkalmazni, mint az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek, önkiszolgáló terminálok és elektronikus beléptető kapuk, és amennyiben igen, milyen mértékben. Ilyen technológiák alkalmazása esetén biztosítani kell, hogy a külső határokon a be- és kilépésre vonatkozó ellenőrzéseket harmonizáltan végezzék, és garantálják a megfelelő szintű biztonságot.

- (8) Emellett meg kell határozni a határőrök által ilyen technológiák alkalmazása esetén ellátandó szerepköröket és feladatokat. E tekintetben biztosítani kell, hogy az automatizált módszerekkel végzett határforgalom-ellenőrzés eredményei elérhetőek legyenek a határőrök számára, hogy így megfelelő döntéseket tudjanak hozni. Továbbá a csalárd magatartás és a visszaélésszerű alkalmazás megelőzése céljából felügyelni kell az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek, önkiszolgáló terminálok és elektronikus beléptető kapuk utasok általi használatát. Emellett e felügyelet végzése során a határőröknek különös figyelmet kell fordítaniuk a kiskorúakra, és biztosítani kell, hogy képesek legyenek azonosítani a védelemre szoruló személyeket.
- (9) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy önkéntes alapon nemzeti könnyítési programokat alakítsanak ki annak érdekében, hogy az előzetes utasvizsgálatnak alávetett harmadik országbeli állampolgárok belépésekor eltekinthessenek az alapos ellenőrzéstől. Az ilyen nemzeti könnyítési programok alkalmazásakor biztosítani kell, hogy ezeket harmonizált módon alakítsák ki, valamint garantálják a megfelelő szintű biztonságot.
- (10) Ez a rendelet nem érinti a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁰ alkalmazását.
- (11) Mivel csak uniós szinten érhető el ennek a rendeletnek a célja, nevezetesen az (EU) 2016/399 rendelet jelenlegi szabályainak módosítása, az Európai Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás alapelvével összhangban. A szintén az említett cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (12) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet a schengeni vívmányokon alapul, Dánia az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az e rendeletről szóló tanácsi döntést követő hat hónapos időszakon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.
- (13) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben az Egyesült Királyság a 2000/365/EK tanácsi határozatnak¹¹ megfelelően nem vesz részt; ennél fogva az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

¹¹ A Tanács 2000. május 29-i 2000/365/EK határozata Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 131., 2000.6.1., 43. o.).

- (14) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben Írország a 2002/192/EK tanácsi határozatnak¹² megfelelően nem vesz részt; ennél fogva Írország nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (15) Izland és Norvégia tekintetében ez a rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás¹³ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat¹⁴ 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak.
- (16) Svájc tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás¹⁵ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését jelenti, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozatnak¹⁶ a 2008/146/EK tanácsi határozat¹⁷ 3. cikkével összefüggésben értelmezett 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak.
- (17) Liechtenstein tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról aláírt jegyzőkönyv¹⁸ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozatnak¹⁹ a 2011/350/EU tanácsi határozat²⁰ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke A. pontjában említett területhez tartoznak.

¹² A Tanács 2002. február 28-i 2002/192/EK határozata Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).

¹³ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

¹⁴ A Tanács 1999. május 17-i 1999/437/EK határozata az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

¹⁵ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

¹⁶ A Tanács 1999. május 17-i 1999/437/EK határozata az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

¹⁷ A Tanács 2008. január 28-i 2008/146/EK határozata az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 53., 2008.2.27., 1. o.).

¹⁸ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

¹⁹ A Tanács 1999. május 17-i 1999/437/EK határozata az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

(18) Az (EU) 2016/399 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2016/399 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk az alábbi 22., 23., 24. és 25. ponttal egészül ki:

„22. »határregisztrációs rendszer«: [az Európai Unió tagállamainak külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok be- és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok regisztrálására szolgáló határregisztrációs rendszer létrehozásáról és a határregisztrációs rendszerhez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról szóló XXX európai parlamenti és tanácsi rendelet] által létrehozott rendszer;

23. »önkiszolgáló rendszer«: a személyekre alkalmazandó határforgalom-ellenőrzést részben vagy teljes egészében elvégző automatizált rendszer;

24. »elektronikus beléptető kapu«: a külső határ tényleges átlépésére szolgáló elektronikus üzemeltetésű infrastruktúra;

25. »automatizált határ-ellenőrzési rendszer«: automatizált határátlépést lehetővé tevő rendszer, amely önkiszolgáló rendszerből és elektronikus beléptető kapuból áll.”

2. A szöveg a következő 6a. cikkel egészül ki:

„6a. cikk

Harmadik országbeli állampolgárok, akikre vonatkozóan adatokat kell rögzíteni a határregisztrációs rendszerben

(1) A következő kategóriákba tartozó személyek be- és kilépésére vonatkozó adatokat [a határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 14., 15., 17. és 18. cikkével összhangban rögzítik a határregisztrációs rendszerben:

- a) a 6. cikk (1) bekezdése szerint rövid távú tartózkodás [vagy schengeni körutazói vízum alapján történő tartózkodás] céljából beutazó harmadik országbeli állampolgárok;

²⁰

A Tanács 2011. március 7-i 2011/350/EU határozata az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o.).

- b) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik uniós polgárok családtagjai, a 2004/38/EK irányelv hatálya alá tartoznak és nem rendelkeznek az irányelv szerinti tartózkodási kártyával;
- c) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik a szabad mozgás uniós jogával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok családtagjai és nem rendelkeznek a 2004/38/EK irányelv szerinti tartózkodási kártyával.

(2) Az azon harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó adatokat, akiknek a rövid távú tartózkodás céljából vagy schengeni körutazói vízum alapján történő beléptetését e rendelet 14. cikke szerint megtagadták, [a határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 16. cikkével összhangban rögzítik a határregisztrációs rendszerben.

(3) A következő kategóriákba tartozó személyek adatait nem rögzítik a határregisztrációs rendszerben:

- a) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik uniós polgárok családtagjai, a 2004/38/EK irányelv hatálya alá tartoznak és rendelkeznek az irányelv szerinti tartózkodási kártyával;
- b) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik a szabad mozgás uniós jogával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok családtagjai és rendelkeznek a 2004/38/EK irányelvben említett tartózkodási kártyával;
- c) Andorra, Monaco és San Marino állampolgárai;
- d) olyan személyek vagy olyan kategóriákba tartozó személyek, akik mentesülnek a határforgalom-ellenőrzés alól vagy akik a könnyített határátlépés hatálya alá tartoznak:
 - i. államfők és küldöttségük tagjai, a VII. melléklet 1. pontja szerint;
 - ii. pilóták és légi személyzet, a VII. melléklet 2. pontja szerint;
 - iii. tengerészek, a VII. melléklet 3. pontja szerint;
 - iv. határ menti ingázók, a VII. melléklet 5. pontja szerint;
 - v. a mentési szolgálatok, a rendőrség és a tűzoltóság szükséghelyzetben eljáró tagjai, valamint a határőrök, a VII. melléklet 7. pontja szerint;
 - vi. nyílt tengeri munkavállalók, a VII. melléklet 8. pontja szerint;
 - vii. körutazást végző hajók személyzete és utasai, a VI. melléklet 3.2.1., 3.2.2. és 3.2.3. pontja szerint;
 - viii. sétahajón utazó személyek, akikre nem vonatkozik a határforgalom-ellenőrzés, a VI. melléklet 3.2.4., 3.2.5. és 3.2.6. pontja szerint;
- e) olyan személyek, akik mentesülnek az 5. cikk (2) bekezdése szerinti azon kötelezettség alól, hogy a külső határokat csak a határátkelőhelyeken és csak a hivatalos nyitvatartási időben léphetik át;

- f) olyan személyek, akik határátlépésükre vonatkozóan érvényes kishatárforgalmi engedélyt mutatnak be, az 1931/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően.

Az a) és b) pontban említett családtagok adatait abban az esetben sem rögzítik a határregisztrációs rendszerben, ha azok nem az uniós polgár vagy a szabad mozgás jogával rendelkező harmadik országbeli állampolgár kíséretében utaznak, illetve nem hozzájuk csatlakoznak.”

3. A 8. cikk a következőképpen módosul:

a) A (2) bekezdés első albekezdése a következő mondattal egészül ki:

„Amennyiben az úti okmány elektronikus adathordozót (chipet) tartalmaz, a chipen található adatok hitelességét az érvényes tanúsítványok teljes láncolata segítségével megállapítják, kivéve, ha ez technikai okokból kivitelezhetetlen, vagy ha – harmadik ország által kibocsátott úti okmány esetében – nem érhető el az érvényes tanúsítványok.”

b) a (3) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az a) pont i., ii. és iii. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„i. harmadik országbeli állampolgár személyazonosságának és állampolgárságának, valamint az úti okmány érvényességének és eredetiségének ellenőrzése a releváns adatbázisok, különösen az alábbiak lekérdezésével:

1) a Schengeni Információs Rendszer;

2) az Interpol ellopott és elveszett úti okmányokat tartalmazó adatbázisa;

3) az ellopott, jogellenesen használt, elveszett és érvénytelenített úti okmányokkal kapcsolatos információkat tartalmazó nemzeti adatbázisok.

Ez az ellenőrzés magában foglalja az úti okmány abból a szempontból történő alapos vizsgálatát, hogy találhatóak-e rajta hamisításra vagy meghamisításra utaló jelek.

Azon harmadik országbeli állampolgárok esetét kivéve, akik belépését rögzíteni kell a határregisztrációs rendszerben, amennyiben az úti okmány elektronikus adathordozóján (chipjén) tárolt arcképet tartalmaz és a chipen tárolt arckép technikai és jogi szempontból hozzáférhető, ennek az ellenőrzésnek magába kell foglalnia a chipen tárolt arckép ellenőrzését is, melynek során ezt a képet elektronikus módon összehasonlítják az érintett harmadik országbeli állampolgár helyben rögzített arcképével.

ii. annak ellenőrzése, hogy az úti okmányt kíséri-e az adott esetben szükséges vízum vagy tartózkodási engedély.

Amennyiben a tartózkodási engedély elektronikus adathordozót (chipet) tartalmaz, a chipen található adatok hitelességét az érvényes tanúsítványok teljes láncolata segítségével megállapítják, kivéve, ha ez technikai okokból kivitelezhetetlen. A belépéskor végzett alapos ellenőrzés a tartózkodási engedély és a hosszú távú

tartózkodásra jogosító vízum érvényességének szisztematikus, kizárólag az ellopott, jogellenesen használt, elveszett és érvénytelenített úti okmányokkal kapcsolatos információknak a SIS-ből és más releváns adatbázisokból való lekérdezésével történő ellenőrzésére is kiterjed^[21]

iii. azon személyek esetében, akiknek belépését vagy beléptetésének megtagadását e rendelet 6a. cikke szerint regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, ellenőrzik és adott esetben megállapítják az érintett személyazonosságát a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 21. cikke (4) bekezdésének megfelelően.”

ii. az a) pont iii. alpontja után a következő iii.a. alpont kerül beillesztésre:

„iii.a. azon személyek esetében, akiknek belépését vagy beléptetésének megtagadását e rendelet 6a. cikke szerint regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, annak ellenőrzése, hogy a harmadik országbeli állampolgár nem érte-e el vagy nem lépte-e túl a tagállamok területén engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát, valamint az egyszeri vagy kétszeri beutazásra jogosító vízum birtokában lévő harmadik országbeli állampolgárok esetében annak ellenőrzése, hogy tiszteletben tartották-e az engedélyezett beutazások maximális számát, a határregisztrációs rendszer adatainak a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 21. cikke alapján történő lekérdezése segítségével.”

iii. a b) pont helyébe a következő szöveg lép:

„b) amennyiben a harmadik országbeli állampolgár a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett vízummal [vagy schengeni körutazói vízummal] rendelkezik, a belépéskor végzett alapos ellenőrzések magukban foglalják a vízum eredetiségének, időbeli és területi érvényességének és státuszának, valamint adott esetben a vízumbirtokos személyazonosságának a VIS-ben tárolt adatok lekérdezésével történő vizsgálatát is, a 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²² 18. cikkének megfelelően;”

iv. a g) pont i. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„i. annak vizsgálata, hogy a harmadik országbeli állampolgár rendelkezik-e a határátlépéshez szükséges érvényes okmánnyal, és az úti okmányt kíséri-e az adott esetben szükséges vízum vagy tartózkodási engedély. Az okmány vizsgálata magában foglalja a releváns adatbázisok – különösen a Schengeni Információs Rendszer, az Interpol ellopott és elveszett úti okmányokat tartalmazó adatbázisa, valamint az ellopott, jogellenesen használt, elveszett és érvénytelenített úti okmányokkal kapcsolatos információkat tartalmazó nemzeti adatbázisok – lekérdezését.^[23] Azon harmadik országbeli állampolgárok esetét kivéve, akik

²¹ E bekezdésekben a COM (2015) 670/2 bizottsági javaslat elfogadását követően további kiigazításokra lehet szükség.

²² Az Európai Parlament és a Tanács 2008. július 9-i 767/2008/EK rendelete a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet).”

²³ E feltételről a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 7. cikkét módosító COM(2015) 670/2 számú javaslat rendelkezik, és ez részét fogja képezni a szabad mozgás jogát élvező személyekre vonatkozó kötelező

kilépését rögzíteni kell a határregisztrációs rendszerben, amennyiben az úti okmány elektronikus adathordozóján (chipjén) tárolt arcképet tartalmaz és a chipen tárolt arckép technikai és jogi szempontból hozzáférhető, ez az ellenőrzés magában foglalja a chipen tárolt arckép ellenőrzését is, melynek során ezt a képet elektronikus úton összehasonlítják az érintett harmadik országbeli állampolgár helyben rögzített arcképével.”

v. a g) pont a következő iv. és v. ponttal egészül ki:

„iv. azon személyek esetében, akiknek kilépését e rendelet 6a. cikke szerint regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, az érintett személyazonosságának ellenőrzésére, valamint adott esetben – a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 21. cikke (4) bekezdésének megfelelően – személyazonosságának megállapítására kerül sor;

v. azon személyek esetében, akiknek kilépését e rendelet 6a. cikke szerint regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, annak ellenőrzése, hogy a harmadik országbeli állampolgár nem lépte-e túl a tagállamok területén engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát, a határregisztrációs rendszer adatainak a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 21. cikke alapján történő lekérdezése segítségével.”

vi. a h) pont ii. alpontját el kell hagyni.

vii. az i) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) a tagállamok területére történő beutazás, tartózkodás és ottlakás feltételeinek nem vagy már nem megfelelő személyek azonosítása céljából a VIS adatai a 767/2008/EK rendelet 20. cikkének megfelelően, a határregisztrációs rendszer adatai pedig a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 25. cikke (4) bekezdésének megfelelően lekérdezhetők.”

viii. a cikk a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A határőr tájékoztatja a harmadik országbeli állampolgárt arról, hogy legfeljebb hány nap lehet az engedélyezett rövid távú tartózkodás ideje, tekintettel a határregisztrációs rendszerben végzett lekérdezés eredményére, amely a vízummal rendelkező harmadik országbeli állampolgárok esetében figyelembe veszi a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett vízum által engedélyezett belépések számát és tartózkodási időt.”

4. A szöveg a következő 8a. cikkel egészül ki:

„8a. cikk

Automatizált határ-ellenőrzési rendszerek alkalmazása az EU-s/EKG-s/svájci állampolgárok és a tartózkodási kártyával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok esetében

ellenőrzéseknek. Az elfogadott, végleges szövegváltozattól függően e mondat kiigazítására lehet szükség.

(1) Az alábbi kategóriákba tartozó személyek számára engedélyezhető az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek használata, amennyiben a (2) bekezdésben felsorolt feltételek teljesülnek:

- a) a Szerződés 20. cikkének (1) bekezdése szerinti uniós polgárok;
- b) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik az egyrészről az Unió és tagállamai, másrészről az érintett harmadik országok közötti megállapodások értelmében az uniós polgárok jogaival megegyező jogokkal rendelkeznek a szabad mozgás tekintetében;
- c) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik uniós polgárok családtagjai, a 2004/38/EK irányelv hatálya alá tartoznak és rendelkeznek az irányelvben említett tartózkodási kártyával;
- d) olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik a szabad mozgás uniós jogával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok családtagjai és rendelkeznek a 2004/38/EK irányelvben említett tartózkodási kártyával.

(2) Az automatizált határ-ellenőrzési rendszerek használata az alábbi halmozott feltételek teljesülése esetén engedélyezhető:

- a) a határátlépés céljából bemutatott úti okmány elektronikus adathordozót (chipet) tartalmaz, és a chipen található adatok hitelességének megállapítását az érvényes tanúsítványok teljes láncolata segítségével elvégzik;
- b) a határátlépés céljából bemutatott úti okmány elektronikus adathordozóján (chipjén) tárolt arcképet tartalmaz, amely az automatizált rendszeren keresztül technikai szempontból hozzáférhető abból a célból, hogy a chipen tárolt arcképet és az érintett helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizzék az úti okmány birtokosának személyazonosságát;
- c) emellett a szabad mozgás uniós jogával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, akik érvényes tartózkodási kártyával rendelkeznek, megfelelnek az alábbi feltételeknek:
 - i. a határátlépés céljából bemutatott tartózkodási kártya elektronikus adathordozót (chipet) tartalmaz, és a chipen található adatok hitelességének megállapítását az érvényes tanúsítványok teljes láncolata segítségével elvégzik;
 - ii. a határátlépés céljából bemutatott tartózkodási kártya elektronikus adathordozóján (chipjén) tárolt arcképet tartalmaz, amely az automatizált rendszeren keresztül technikai szempontból hozzáférhető abból a célból, hogy a chipen tárolt arcképet és az érintett helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizzék a tartózkodási engedély vagy tartózkodási kártya birtokosának személyazonosságát.

(3) Amennyiben az ezen cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülnek, a 8. cikk (2) bekezdésének rendelkezései szerint a belépésre és a kilépésre vonatkozó határforgalom-ellenőrzés, valamint maga a határátlépés elvégzéséhez automatizált határ-ellenőrzési rendszer alkalmazható. Amennyiben a belépésre és kilépésre vonatkozó határforgalom-ellenőrzést automatizált határ-ellenőrzési rendszer segítségével végzik, az ellenőrzés következetesen

magában foglalja annak – többek között a megfelelő uniós és nemzeti adatbázisok, különösen a Schengeni Információs Rendszer lekérdezésével történő – ellenőrzését, hogy az érintett személy nem minősül-e a tagállamok belső biztonságát, közrendjét, nemzetközi kapcsolatait ténylegesen, aktuálisan és kellőképpen súlyosan veszélyeztető vagy közegészségügyi veszélyt jelentő személynek^[24].

(4) Kilépéskor és belépéskor az önkiszolgáló rendszeren keresztül végzett határforgalom-ellenőrzések eredményét elérhetővé teszik egy határőr számára. A határforgalom-ellenőrzések eredményét figyelembe véve e határőr vagy engedélyezi a belépést vagy kilépést, vagy pedig további ellenőrzés elvégzése céljából határőrhöz irányítja az érintett személyt.

(5) A személyt az alábbi helyzetekben irányítják határőrhöz:

- a) amikor a (2) bekezdésben felsorolt feltételek valamelyike nem teljesül;
- b) amikor a 8. cikk (2) bekezdésének rendelkezései szerint a belépésre és a kilépésre vonatkozó határforgalom-ellenőrzések eredményei megkérdőjelezik az érintett személyazonosságát vagy arra a megállapításra vezetnek, hogy az érintett a tagállamok belső biztonságát, közrendjét, nemzetközi kapcsolatait ténylegesen, aktuálisan és kellőképpen súlyosan veszélyeztető vagy közegészségügyi veszélyt jelentő személynek minősül;
- c) amennyiben kétség merül fel.

(6) A (4) bekezdés sérelme nélkül, a határátlépést felügyelő határőr más okokból is dönthet úgy, hogy az automatizált határ-ellenőrzési rendszert használó személyeket határőrhöz irányítja.

(7) Az automatizált határ-ellenőrzési rendszereket egy határőr felügyelete mellett üzemeltetik, akinek feladata a felhasználók megfigyelése és a rendszer bármiféle helytelen, csalárd vagy a szokásostól eltérő használatának feltárása.”

5. A rendelet a következő 8b. cikkel egészül ki:

„8b. cikk

Automatizált határ-ellenőrzési rendszerek használata a tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok esetében

(1) A tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok az alábbi halmozott feltételek teljesülése esetén használhatják az automatizált határ-ellenőrzési rendszereket:

²⁴ Hasonló feltétellel rendelkezik a COM(2015) 670/2 számú javaslat, amely a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 7. cikkét módosítja (a kodifikált szöveg szerint, jelenleg 8. cikk), és ez részét fogja képezni a szabad mozgás jogát élvező személyekre vonatkozó kötelező ellenőrzéseknek. Az elfogadott, végleges szövegváltozattól függően e mondat feleslegessé/elavulttá válhat.

- a) a határátlépés céljából bemutatott úti okmány elektronikus adathordozót (chipet) tartalmaz és a chipen található adatok hitelességének megállapítását az érvényes tanúsítványok teljes láncolata segítségével elvégzik;
- b) a határátlépés céljából bemutatott úti okmány elektronikus adathordozóján (chipjén) tárolt arcképet tartalmaz, amely az automatizált rendszeren keresztül jogi és technikai szempontból hozzáférhető abból a célból, hogy a chipen tárolt arcképet és az érintett helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizzék az úti okmány birtokosának személyazonosságát;
- c) a határátlépés céljából bemutatott tartózkodási engedély elektronikus adathordozót (chipet) tartalmaz és a chipen található adatok hitelességének megállapítását az érvényes tanúsítványok teljes láncolata segítségével elvégzik;
- d) a határátlépés céljából bemutatott tartózkodási engedély elektronikus adathordozóján (chipjén) tárolt arcképet tartalmaz, amely az automatizált rendszeren keresztül technikai szempontból hozzáférhető abból a célból, hogy a chipen tárolt arcképet és az érintett helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizzék a tartózkodási engedély birtokosának személyazonosságát.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülnek, a belépésre és a kilépésre vonatkozó határforgalom-ellenőrzések, valamint maga a határátlépés elvégzéséhez automatizált határ-ellenőrzési rendszer alkalmazható. Közelebbről:

- a) belépéskor a tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokra a 8. cikk (2) bekezdésében, valamint a 8. cikk (3) bekezdése a) pontjának i., ii., iv. és vi. alpontjában említett határforgalom-ellenőrzések vonatkoznak;
- b) kilépéskor a tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokra a 8. cikk (2) bekezdésében, valamint a 8. cikk (3) bekezdése g) pontjának i., ii. és iii. alpontjában említett határforgalom-ellenőrzések vonatkoznak.

(3) Kilépéskor és belépéskor az önkiszolgáló rendszeren keresztül végzett határforgalom-ellenőrzések eredményét elérhetővé teszik egy határőr számára. A határforgalom-ellenőrzések eredményét figyelembe véve e határőr vagy engedélyezi a belépést vagy kilépést, vagy pedig határőrhöz irányítja az érintett személyt.

(4) A személyt az alábbi helyzetekben irányítják határőrhöz:

- a) amikor az (1) bekezdésben felsorolt feltételek közül egy vagy több nem teljesül;
- b) amikor a (2) bekezdés rendelkezései szerint a belépésre és a kilépésre vonatkozó határforgalom-ellenőrzések eredményei megkérdőjelezik az érintett személyazonosságát vagy arra a megállapításra vezetnek, hogy az érintett a tagállamok bármelyikének belső biztonságát, közrendjét, nemzetközi kapcsolatait vagy a közegészségügyi veszélyt jelentő személynek minősül;
- c) amikor a (2) bekezdésben meghatározott, kilépéssel vagy belépéssel kapcsolatos ellenőrzések eredménye arra a megállapításra vezet, hogy a beutazási vagy kiutazási feltételek közül egy vagy több nem teljesül;

d) amennyiben kétség merül fel.

(5) A (4) bekezdés sérelme nélkül, a határátlépést felügyelő határőr más okokból is dönthet úgy, hogy az automatizált határ-ellenőrzési rendszert használó személyeket határőrhöz irányítja.

(6) Az automatizált határ-ellenőrzési rendszereket egy határőr felügyelete mellett üzemeltetik, akinek feladata a felhasználók megfigyelése és a rendszer bármiféle helytelen, csalárd vagy a szokásostól eltérő használatának feltárása.”

6. A rendelet a következő 8c. cikkel egészül ki:

„8c. cikk

Önkiszolgáló rendszerek használata az adatoknak a határregisztrációs rendszerben való előzetes nyilvántartásba vétele céljából

(1) Azon személyek, akiknek a határátlépését a 6a. cikkel összhangban regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, az alábbi halmozott feltételek teljesülésének ellenőrzése esetén használhatnak önkiszolgáló rendszereket egyéni adatainak a határregisztrációs rendszerben való előzetes nyilvántartásba vétele céljából:

- a) a határátlépés céljából bemutatott úti okmány elektronikus adathordozót (chipet) tartalmaz és a chipen található adatok hitelességének megállapítását az érvényes tanúsítványok teljes láncolata segítségével elvégzik;
- b) a határátlépés céljából bemutatott úti okmány elektronikus adathordozóján (chipjén) tárolt arcképet tartalmaz, amely az automatizált rendszeren keresztül jogi és technikai szempontból hozzáférhető abból a célból, hogy a chipen tárolt arcképet és az érintett helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizzék az úti okmány birtokosának személyazonosságát.

(2) Az (1) bekezdésnek megfelelően az önkiszolgáló rendszer ellenőrzi, hogy az érintettet regisztrálták-e már a határregisztrációs rendszerben, és ellenőrzi a harmadik országbeli állampolgár személyazonosságát, a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 21. cikke (2) bekezdésének megfelelően.

(3) A [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 21. cikke (4) bekezdésének megfelelően az önkiszolgáló rendszer az alábbi esetekben végzi el a személyazonosságnak a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 25. cikke szerinti megállapítását:

- a) a (2) bekezdésben említett ellenőrzés azt mutatja, hogy a harmadik országbeli állampolgárról nem rögzítettek adatokat a határregisztrációs rendszerben;
- b) a harmadik országbeli állampolgár ellenőrzése nem jár eredménnyel;
- c) kétség merül fel a harmadik országbeli állampolgár személyazonosságát illetően.

Ezen túlmenően a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 21. cikkének (4) bekezdésével összhangban a határregisztrációs rendszerben végzett azonosítás esetén a következő rendelkezések alkalmazandók:

- a) a külső határok átlépése tekintetében vízumköteles harmadik országbeli állampolgárok esetében, amennyiben a 767/2008/EK rendelet 18. cikkének (1) bekezdésében említett adatok alapján a VIS-ben végzett keresés azt mutatja, hogy az érintett személyt nyilvántartják a VIS-ben, az ujjnyomatokat a VIS-ben ellenőrzik a 767/2008/EK rendelet 18. cikkének (5) bekezdésével összhangban; Amennyiben az adott személynek az e cikk (2) bekezdése szerinti ellenőrzése nem jár eredménnyel, a határőrizeti hatóságok személyazonosítás céljából hozzáférhetnek a VIS-ben tárolt adatokhoz, a 767/2008/EK rendelet 20. cikkével összhangban.
- b) a külső határok átlépése tekintetében vízummentességet élvező és a határregisztrációs rendszerben nem szereplő harmadik országbeli állampolgárok esetében a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 25. cikkének megfelelően végzett azonosításon túl a VIS-ben szereplő adatokat is lekérdezik, a 767/2008/EK rendelet 19a. cikkével összhangban.

(4) Amennyiben az érintett személyről nem rögzítettek adatokat a határregisztrációs rendszerben a (2) és (3) bekezdésnek megfelelően, az alábbi rendelkezések alkalmazandók:

- a) a külső határok átlépése tekintetében vízumköteles harmadik országbeli állampolgárok az önkiszolgáló rendszer segítségével előzetesen nyilvántartásba veszik a határregisztrációs rendszerben a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 14. cikkének (1) bekezdésében felsorolt adatokat, a külső határok átlépése tekintetében vízummentességet élvező harmadik országbeli állampolgárok az önkiszolgáló rendszer segítségével előzetesen nyilvántartásba veszik a határregisztrációs rendszerben a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 15. cikkének (1) bekezdésében felsorolt adatokat;
- b) ezt követően a személyt határőrhez irányítják, aki:
 - a) amennyiben nem sikerült valamennyi szükséges adatot rögzíteni az önkiszolgáló terminál segítségével, előzetesen nyilvántartásba veszi az érintett adatokat,
 - b) ellenőrzi az alábbiakat:
 - a) azt, hogy önkiszolgáló rendszerben használt úti okmány megegyezik-e a határőrrel szemben álló személynél levő dokumentummal;
 - b) azt, hogy az érintett személy helyben rögzített arcképe megegyezik-e az önkiszolgáló rendszer segítségével rögzített arcképpel;
 - c) továbbá azon személyek esetében, akik nem rendelkeznek az 539/2001/EK rendelet értelmében szükséges vízummal, azt, hogy az érintett személy helyben rögzített ujjnyomatai megfelelnek-e az önkiszolgáló rendszer segítségével rögzített ujjnyomatoknak;

- c) amikor meghozták a beléptetés engedélyezésére vagy megtagadására vonatkozó döntést, megerősíti az egyéni aktát a határregisztrációs rendszerben, valamint beviszi a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 14. cikkének (2) bekezdésében, 16. cikkének (1) bekezdésében vagy 16. cikkének (3) bekezdésében meghatározott adatokat.

(5) Amennyiben a (2), (3) és (4) bekezdés rendelkezései szerinti műveletek eredményeként a személyre vonatkozóan adatokat rögzítenek a határregisztrációs rendszerben, az önkiszolgáló rendszer ellenőrzi, hogy szükséges-e a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 14. cikkének (1) bekezdésében vagy 15. cikkének (1) bekezdésében felsorolt adatok közül egy vagy több adatot frissíteni. Emellett ha az említett műveletek eredményeként a személyre vonatkozóan adatokat rögzítenek a határregisztrációs rendszerben, ugyanakkor a harmadik országbeli állampolgár az egyéni akta létrehozását követően első alkalommal kívánja átlépni egy olyan tagállam külső határait, amely a 767/2008/EK rendelet hatálya alá tartozik, a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 21. cikkének (5) bekezdésében említetteknek megfelelően lekérdezést végeznek a VIS-ben.

(6) Ha az (5) bekezdésnek megfelelően végzett ellenőrzés szerint az érintett személy rendelkezik a határregisztrációs rendszerben korábban regisztrált aktával, ugyanakkor egyéni aktáját frissíteni szükséges, a következő rendelkezések alkalmazandók:

- a) az érintett személy az önkiszolgáló rendszer segítségével előzetesen nyilvántartásba veszi a frissített adatokat a határregisztrációs rendszerben;
- b) a személyt határőrhöz irányítják. A határőr ellenőrzi az önkiszolgáló rendszer segítségével előzetesen nyilvántartásba vett frissítés helytállóságát, és amikor meghozták a beléptetés engedélyezésére vagy megtagadására vonatkozó döntést, a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 13. cikkének (2) bekezdése szerint frissíti az egyéni aktát.

(7) Az önkiszolgáló rendszereket egy határőr felügyelete mellett üzemeltetik, akinek feladata a rendszer bármiféle helytelen, csalárd vagy a szokásostól eltérő használatának feltárása.”

7. A rendelet a következő 8d. cikkel egészül ki:

„8d. cikk

Önkiszolgáló rendszerek és/vagy elektronikus beléptető kapuk alkalmazása azon harmadik országbeli állampolgárok esetében, akiknek határátlépését regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben

(1) Azon személyek, akiknek határátlépését a 6a. cikkel összhangban regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben, az alábbi halmozott feltételek teljesülése esetén használhatnak önkiszolgáló rendszereket a rájuk vonatkozó határforgalom-ellenőrzések lefolytatásához:

- a) a határátlépés céljából bemutatott úti okmány elektronikus adathordozót (chipet) tartalmaz és a chipen található adatok hitelességének megállapítását az érvényes tanúsítványok teljes láncolata segítségével elvégzik;

- b) a határátlépés céljából bemutatott úti okmány elektronikus adathordozóján (chipjén) tárolt arcképet tartalmaz, amely az automatizált rendszeren keresztül jogi és technikai szempontból hozzáférhető abból a célból, hogy a chipen tárolt arcképet és az érintett helyben rögzített arcképét összehasonlítva ellenőrizték az úti okmány birtokosának személyazonosságát;
- c) az érintett személyt már nyilvántartásba vették vagy előzetesen nyilvántartásba vették a határregisztrációs rendszerben.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülése esetén a 8. cikk (2) bekezdésében, a 8. cikk (3) bekezdésének a) és b) pontjában, vagy a 8. cikk (2) bekezdésében és a 8. cikk (3) bekezdésének g) és h) pontjában előírtak szerint a belépésre és a kilépésre vonatkozó ellenőrzések elvégezhetők önkiszolgáló rendszer segítségével. Amennyiben a kilépésre vonatkozó határforgalom-ellenőrzéseket automatizált határ-ellenőrzési rendszer alkalmazásával végzik, azoknak a 8. cikk (3) bekezdésének h) pontjában előírt ellenőrzéseket is magukban kell foglalniuk.

(3) Kilépéskor és belépéskor az önkiszolgáló rendszeren keresztül végzett határforgalom-ellenőrzések eredményét elérhetővé teszik egy határőr számára. A határforgalom-ellenőrzések eredményét figyelembe véve e határőr vagy engedélyezi a belépést vagy kilépést, vagy pedig határőrhöz irányítja az érintett személyt.

(4) A személyt az alábbi helyzetekben irányítják határőrhöz:

- a) amikor az (1) bekezdésben felsorolt feltételek közül egy vagy több nem teljesül;
- b) amikor a (2) bekezdés szerinti, belépéssel vagy kilépéssel kapcsolatos ellenőrzések arra a megállapításra vezetnek, hogy a belépési vagy kilépési feltételek közül egy vagy több nem teljesül;
- c) amikor a (2) bekezdés szerinti, belépéssel és kilépéssel kapcsolatos ellenőrzések eredményei megkérdőjelezik az érintett személyazonosságát vagy arra a megállapításra vezetnek, hogy az érintett a tagállamok bármelyikének belső biztonságát, közrendjét, nemzetközi kapcsolatait vagy a közegészségügyi veszélyt jelentő személynek minősül;
- d) amennyiben kétség merül fel;
- e) amikor nem áll rendelkezésre elektronikus beléptető kapu.

(5) A (4) bekezdésben említett esetek mellett a határátlépést felügyelő határőr más okokból is dönthet úgy, hogy az önkiszolgáló rendszert használó személyeket határőrhöz irányítja.

(6) Azon személyeknek engedélyezhető az elektronikus beléptető kapu használata, akiknek határátlépését a 6a. cikkel összhangban regisztrálni kell a határregisztrációs rendszerben és akik a rájuk vonatkozó határforgalom-ellenőrzések elvégzéséhez önkiszolgáló rendszert vettek igénybe. Elektronikus beléptető kapu alkalmazása esetén az elektronikus beléptető kapu segítségével végrehajtott határátlépéssel egyidejűleg a be-/kilépési bejegyzést megfelelően regisztrálják és hozzákapcsolják az érintett egyéni aktájához a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 13. cikkének megfelelően. Amennyiben az elektronikus beléptető kaput nem vonják össze az önkiszolgáló rendszerrel, a felhasználó személyazonosságának ellenőrzésére az elektronikus beléptető kapunál kerül sor annak

ellenőrzése céljából, hogy az elektronikus beléptető kaput használó személy megegyezik-e az önkiszolgáló rendszert korábban használó személlyel. Az ellenőrzés legalább egy biometrikus azonosító alkalmazásával történik.

(7) Ha a 8d. cikk (1) bekezdésének a) vagy b) pontjában vagy mindkettőben felsorolt feltételek nem teljesülnek, a 8. cikk (3) bekezdésének a) és b) pontjában, valamint a 8. cikk (3) bekezdésének g) és h) pontjában előírtak szerint a belépésre és a kilépésre vonatkozó határforgalom-ellenőrzések részben végezhetők el önkiszolgáló rendszer segítségével. Ha a határőr számára technikailag lehetséges és jogilag engedélyezett az önkiszolgáló rendszer alkalmazásával végrehajtott határforgalom-ellenőrzések eredményeinek lehívása, és ezek az eredmények azt mutatják, hogy az ellenőrzések eredménye kedvező, a határőrnek elegendő lehet a 8. cikk (3) bekezdésének a) és b) pontjában, valamint a 8. cikk (3) bekezdésének g) és h) pontjában előírt ellenőrzések közül csupán azokat elvégeznie, amelyeket nem lehetett az önkiszolgáló rendszer segítségével elvégezni. Emellett a határőr ellenőrzi, hogy az önkiszolgáló rendszerben használt úti okmány megegyezik-e a határőrrel szemben álló személynél levő dokumentummal.

(8) Az önkiszolgáló rendszereket és az elektronikus beléptető kapukat egy határőr felügyelete mellett üzemeltetik, akinek feladata a rendszer vagy az elektronikus beléptető kapu, illetve mindkettő bármiféle helytelen, csalárd vagy a szokásostól eltérő használatának feltárása.”

8. A rendelet a következő 8e. cikkel egészül ki:

„8e. cikk

Nemzeti könnyítési programok

(1) Mindegyik tagállam önkéntes programot hozhat létre annak érdekében, hogy a 2. cikk (6) bekezdésének értelmében vett harmadik országbeli állampolgárok vagy egy bizonyos harmadik ország állampolgárai, akik nem élvezik a szabad mozgás jogát, a tagállam külső határát átlépve részesülhessenek az ezen cikk (2) bekezdése alapján biztosított könnyítésekben.

(2) A 8. cikk (3) bekezdésének a) pontjában foglaltaktól eltérően az ezen cikk (1) bekezdésében említett azon harmadik országbeli állampolgárok esetében, akik számára engedélyezték a programban való részvételt, az érintett tagállam külső határán való belépéskor végzett alapos ellenőrzésnek nem kell magában foglalnia a 8. cikk (3) bekezdése a) pontjának iv. és v. alpontjában említett szempontok vizsgálatát, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:

- a) a tagállam a programban való részvételt kérelmező harmadik országbeli állampolgárokat előzetes utasvizsgálatnak veti alá;
- b) az a) pontban említett előzetes utasvizsgálatot a 767/2008/EK rendelet 4. cikke (3) bekezdésének értelmében vett vízum- vagy határőrizeti hatóságok vagy azok az illetékes hatóságok végzik, amelyeket a nemzeti jog szerint arra jelöltek ki, hogy e rendeletnek megfelelően elvégezzék a személyek ellenőrzését a külső határátkelőhelyeken;
- c) a b) pontban említett hatóságok csak abban az esetben engedélyezhetik a programban való részvételt, ha az alábbi minimumfeltételek teljesülnek:

- i. a kérelmező eleget tesz az ezen rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott beutazási feltételeknek;
 - ii. a kérelmező által bemutatott úti okmány, vízum és/vagy tartózkodási engedély érvényes és nem hamis vagy meghamisított;
 - iii. a kérelmező igazolja a gyakori vagy rendszeres utazás szükségességét vagy indokolja erre irányuló szándékát;
 - iv. a kérelmező igazolja feddhetetlenségét és megbízhatóságát, különös tekintettel – adott esetben – a korábbi korlátozott területi érvényességű vízumok jogszerű felhasználására, a származási országában fennálló gazdasági helyzetét, valamint azt, hogy valóban szándékában áll időben elhagyni a tagállamok területét. A [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 23. cikkével összhangban az ezen cikk b) pontjában említett hatóságok a határregisztrációs rendszerben való lekérdezést lehetővé tevő hozzáférést kapnak abból a célból, hogy ellenőrizzék, a kérelmező nem lépte-e túl korábban a tagállamokban engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát;
 - v. a kérelmező indokolja a tervezett tartózkodások célját és körülményeit;
 - vi. a kérelmező megfelelő anyagi fedezettel rendelkezik mind a tervezett tartózkodások időtartama, mind pedig a származási vagy a lakóhely szerinti országba való visszatérés szempontjából, illetve képes ezt a fedezetet jogszerűen biztosítani;
 - vii. a kérelmező nem olyan személy, akire figyelmeztető jelzést adtak ki a Schengeni Információs Rendszerben (SIS);
 - viii. a kérelmező nem jelent veszélyt egyik tagállam közrendjére, belső biztonságára, közegészségügyére és nemzetközi kapcsolataira sem, különösen akkor, ha nem áll a tagállamok nemzeti adatbázisaiban szereplő ugyanezen okok miatt beutazási tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzés hatálya alatt.
- d) a programban való részvételt legfeljebb egyéves időtartamra engedélyezik;
- e) a tagállam minden évben újraértékeli minden egyes olyan harmadik országbeli állampolgár helyzetét, aki számára engedélyezték a programban való részvételt, hogy így a frissített információk alapján garantálható legyen, hogy a kérelmező továbbra is megfelel a 8e. cikk (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeknek;
- f) a 8. cikk (3) bekezdésének a) pontja és a 8. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerint a belépésre és a kilépésre vonatkozó alapos ellenőrzések magukban foglalják a programban részesülő harmadik országbeli állampolgár személyazonosságának ellenőrzését, valamint annak ellenőrzését, hogy a harmadik országbeli állampolgár érvényes jogosultsággal rendelkezik-e a programban való részvételre;

g) a b) pontban említett hatóságok haladéktalanul visszavonják a harmadik országbeli állampolgár programban való részvételre való jogosultságát az alábbi esetekben:

i. ha nyilvánvalóvá válik, hogy nem teljesültek a programban való részvétel engedélyezésének feltételei;

ii. ha nyilvánvalóvá válik, hogy többé már nem teljesülnek a programban való részvétel engedélyezésének feltételei.

Annak ellenőrzésekor, hogy a kérelmező eleget tesz-e az a), b) és c) pontban megadott feltételeknek, különös figyelmet kell fordítani annak megvizsgálására, hogy a kérelmező nem jelent-e kockázatot az illegális bevándorlás vagy a tagállam(ok) biztonsága tekintetében, továbbá hogy a kérelmezőnek szándékában áll-e az tartózkodás engedélyezett időtartamán belül elhagyni a tagállam(ok) területét.

A tervezett tartózkodásokhoz szükséges, megfelelő anyagi fedezetet a tervezett tartózkodás(ok) időtartamával és céljával/céljaival összhangban, valamint az érintett tagállam(ok) szállás- és ellátási átlagköltségeinek a figyelembevételével kell megállapítani, kedvező árú szálláshelyet véve alapul, a tagállamok által a 39. cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően meghatározott referenciaösszegek alapján. A költségviselésnek vagy a magánszállásadásnak, illetve mindkettőnek az igazolása is bizonyíthatja a szükséges anyagi fedezet meglétét.

A kérelem vizsgálata elsősorban a bemutatott dokumentumok hitelességén és megbízhatóságán, valamint a kérelmező által tett nyilatkozatok megbízhatóságán és a benne foglaltak helytállóságán alapul. Amennyiben a kérelem elbírálásáért felelős tagállamnak kételye merül fel a kérelmezővel, a kérelmező nyilatkozataival vagy az általa benyújtott igazoló dokumentumokkal kapcsolatban, a kérelemmel kapcsolatos bármilyen határozat meghozatala előtt konzultálhat más tagállamokkal.

(4) Két vagy több olyan tagállam, amely e cikk alapján kialakította saját nemzeti programját, megállapodást köthet egymással annak érdekében, hogy nemzeti programjaik kedvezményezettjei a másik fél vagy felek nemzeti programjában elismert könnyítésekben is részesülhessenek. A megállapodás megkötésétől számított egy hónapon belül a megállapodás egy példányát eljuttatják a Bizottságnak.

(5) A Bizottság e cikk alkalmazása harmadik évének végéig értékelést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a cikk végrehajtásáról. Ezen értékelés alapján az Európai Parlament vagy a Tanács felkérheti a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a harmadik országbeli állampolgárságú, előzetes utasvizsgálatnak alávetett gyakori utazóknak szóló uniós program kialakítására.”

9. A 9. cikk a következőképpen módosul:

a) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A határőr a határforgalom-ellenőrzés könnyítése esetén is rögzíti az adatokat a határregisztrációs rendszerben a 6a. cikknek megfelelően. Amennyiben az adatok elektronikus úton nem rögzíthetők, rögzítésük manuálisan történik.”

b) A szöveg a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Ha a határregisztrációs rendszer központi rendszerébe történő adatbevitel technikailag kivitelezhetetlen, vagy ha a határregisztrációs rendszer központi rendszere meghibásodik, a következő rendelkezések alkalmazandók:

i. e rendelet 6a. cikkétől eltérve a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 14., 15., 16., 17. és 18. cikkében említett adatokat ideiglenesen a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 6. cikkében meghatározott nemzeti egységes interfészen tárolják. Amennyiben erre nincs lehetőség, az adatokat ideiglenesen lokálisan tárolják. Mindkét esetre érvényes, hogy a technikai kivitelezhetetlenség vagy hiba elhárítását követően az adatokat haladéktalanul be kell vinni a határregisztrációs rendszer központi rendszerébe. A tagállamok megteszik a megfelelő lépéseket, és gondoskodnak a szükséges infrastruktúráról, berendezésekről és erőforrásokról annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen ideiglenes lokális tárolás bármikor, bármely határátkelőhely tekintetében megvalósítható legyen;

ii. a 8. cikk (3) bekezdése a) pontjának iii. alpontjától és a 8. cikk (3) bekezdése g) pontjának iv. alpontjától eltérve a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett vízummal [vagy schengeni körutazói vízummal] rendelkező harmadik országbeli állampolgárok esetében, amennyiben ez technikailag kivitelezhető, a vízumbirtokos személyazonosságát a 767/2008/EK rendelet 18. cikke szerint közvetlenül a VIS-ben végzett lekérdezéssel ellenőrzik.”

10. A 10. cikk az alábbi (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Amennyiben a tagállamok úgy határoznak, hogy alkalmazzák az automatikus határ-ellenőrzési rendszereket, elektronikus beléptető kapukat vagy önkiszolgáló rendszereket, vagy mindegyik megoldást, a III. melléklet D. részében szereplő jelzőtáblákat használják a megfelelő sávok megjelölésére.”

11. A 11. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„11. cikk

Az úti okmányok bélyegzése

(1) Amennyiben egy tagállam nemzeti jogszabályai erről kifejezetten rendelkeznek, lehetősége van arra, hogy belépéskor és kilépéskor lebélyegezze az ugyanazon tagállam által kibocsátott tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár úti okmányát.

(2) A bélyegzőlenyomatok elhelyezésére vonatkozó gyakorlati szabályokat a IV. melléklet tartalmazza.”

12. A 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„12. cikk

A tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeknek való megfelelés vélelme

(1) A 12a. cikk sérelme nélkül, amennyiben egy valamely tagállam területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgár nincs regisztrálva a határregisztrációs rendszerben, vagy az érintett személy belépési/kilépési bejegyzése nem tartalmaz az engedélyezett tartózkodás időtartamának lejárt utáni kilépési időpontot, az illetékes hatóságok vélelmezhetik, hogy az

érintett személy nem, vagy már nem teljesíti a tagállamok területén történő tartózkodás időtartamával kapcsolatos feltételeket.

(2) E vélelmezés nem alkalmazandó a harmadik országbeli állampolgárra, ha az bármilyen úton hitelt érdemlő módon bizonyítja, hogy megilleti őt a szabad mozgás uniós joga, vagy tartózkodási engedéllyel, illetve hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkezik. Adott esetben a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 32. cikke alkalmazandó.

(3) Az (1) bekezdésben említett vélelem megdönthető, amennyiben az érintett személy hitelt érdemlő módon – például menetjegy vagy a tagállam területén kívül való tartózkodásának, vagy a korábbi tartózkodási engedély vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum lejárat dátumának bizonyítására alkalmas eszköz útján – bizonyítja, hogy betartotta a rövid tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeket.

Az ilyen helyzetekben az illetékes hatóságok a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 18. cikkében meghatározott eljárást alkalmazzák.

(4) Amennyiben az (1) bekezdésben említett vélelem nem dől meg, a harmadik országbeli állampolgárt az illetékes hatóságok kiutasíthatják az érintett tagállam területéről.

Olyan harmadik országbeli állampolgárt, akit állítása szerint megillet a szabad mozgás uniós joga, csak a hatáskörrel rendelkező határőrizeti és bevándorlási hatóságok utasíthatnak ki az érintett tagállam területéről, összhangban a 2004/38/EK irányelvvel.”

13. A szöveg a következő 12a. cikkel egészül ki:

„12a. cikk

Átmeneti időszak és átmeneti intézkedések

(1) Annak a belépéskor való ellenőrzése érdekében, hogy a személy nem lépte-e túl az egyszeri vagy kétszeri beutazásra jogosító vízum által megengedett beutazások számát, valamint annak a belépéskor és kilépéskor való ellenőrzése érdekében, hogy a rövid távú tartózkodás céljából beutazó személy nem lépte-e túl az engedélyezett tartózkodás maximális hosszát, a határregisztrációs rendszer működésbe lépését követő hat hónapos időszakban az illetékes határőrizeti hatóságok a határregisztrációs rendszerben rögzített be-/kilépési adatok ellenőrzésén túl az úti okmányokban szereplő bélyegzőket is megvizsgálják a belépést, illetve kilépést megelőző 180 napban a tagállamok területén történő tartózkodás figyelembevétele céljából.

(2) Amennyiben egy személy belépett a tagállamok területére, és a határregisztrációs rendszer működésbe lépéséig nem lépett ki onnan, a személy kilépésekor egyéni aktát hoznak létre a határregisztrációs rendszerben, és a belépési/kilépési bejegyzésben rögzítik a beutazási dátumot a [határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 14. cikke (2) bekezdésének megfelelően. Ez a szabály nem korlátozódik az (1) bekezdésben említett, a határregisztrációs rendszer működésbe lépését követő hat hónapos időszakra. A beléptetőbélyegző dátuma és a határregisztrációs rendszerben rögzített adat közötti eltérés esetén az érintett bélyegző az irányadó.”

14. A 14. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés a következő harmadik albekezdéssel egészül ki:

„A határregisztrációs rendszerben e rendelet 6a. cikkének (2) bekezdésével és [a határregisztrációs rendszert létrehozó rendelet] 16. cikkével összhangban regisztrálják az azon

harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó adatokat, akiknek a rövid távú tartózkodás céljából vagy [schengeni körutazói vízum alapján történő] beléptetését megtagadták.”

b) a (3) bekezdés harmadik albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Amennyiben a jogorvoslati eljárás eredménye szerint a beléptetés megtagadására vonatkozó döntés megalapozatlan volt, a nemzeti jognak megfelelően nyújtott bármely kártérítés sérelme nélkül, az érintett harmadik országbeli állampolgár jogosult arra, hogy a beléptetést megtagadó tagállam javítsa a határregisztrációs rendszerbe bevitt adatokat vagy az érvénytelenített beléptetőbélyegző-lenyomatot vagy mindkettőt, valamint bármely egyéb esetleges érvénytelenítést vagy kiegészítést.”

15. A III., a IV. és az V. melléklet e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

16. A VIII. mellékletet el kell hagyni.

2. cikk

Ez a rendelet a kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet a határregisztrációs rendszer működésbe lépésének időpontjától kell alkalmazni, ahogy ezt a Bizottság a [az Európai Unió tagállamainak külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok be- és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok regisztrálására szolgáló határregisztrációs rendszer létrehozásáról és a határregisztrációs rendszerhez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról szóló XXX európai parlamenti és tanácsi rendelet] 60. cikkének megfelelően meghatározza.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök